(स्थापना वर्ष १९६४)

हीरक महोत्सवी वर्ष

।। शीलं परं भूषणम् ।।

राष्ट्रीय शिक्षण संस्था लाखनी द्वारा संचालित

राष्ट्रीय शिक्षण संस्थेचे संस्थापक
शिक्षण महर्षी,
स्व.बापूसाहेब उपाख्य परशुराम गोविंदबापू लाखनीकर

समर्थ महाविद्यालय, लाखनी

जि. भंडारा - ४४१८०४

कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय

(कनिष्ठ, पदवी व पदव्युत्तर)

NAAC RE - ACCREDITED 'B' GRADE

Visit us on our website : www.samarthcollege.in
Email ID: smvlakhani@yahoo.in

माहिती पुस्तिका
२०२३-२०२४

आमचे प्रेरणास्थान

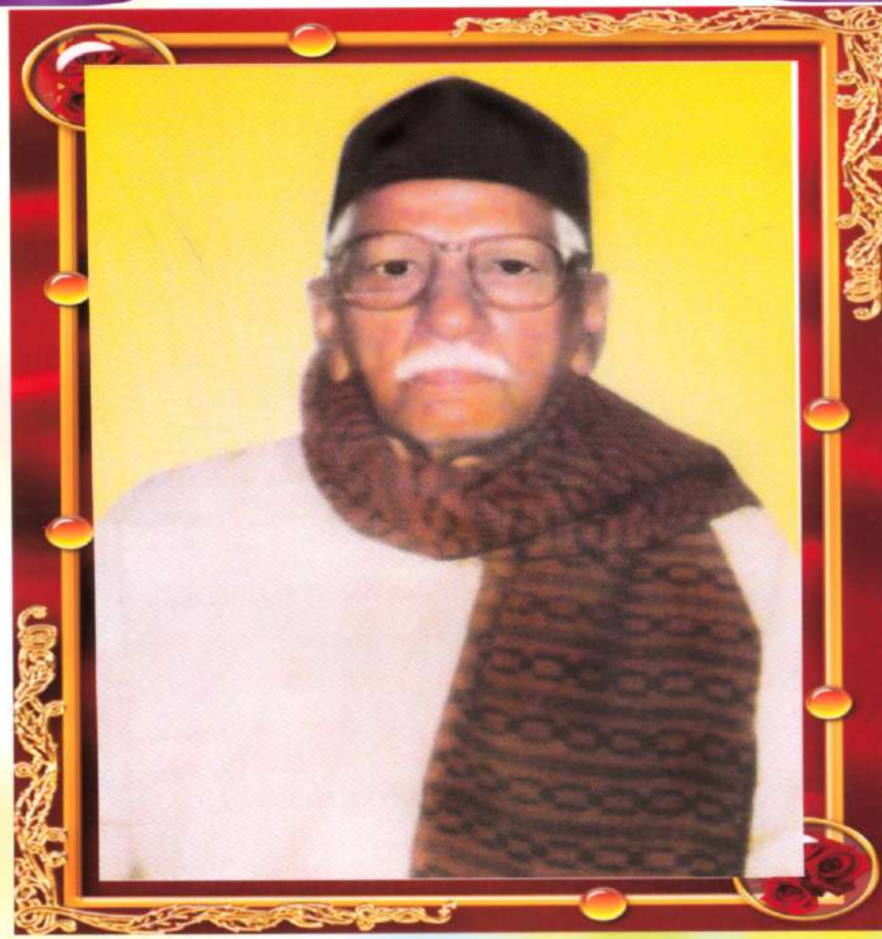

*** शिक्षण महर्षी ***

स्व. बापूसाहेब उपाख्य परशुराम गोविंदबापू लाखनीकर

संस्थापक - राष्ट्रीय शिक्षण संस्था, लाखनी

मा.आल्हादजी भांडारकर
(लाखनीकर)
(अध्यक्ष, राष्ट्रीय शिक्षण संस्था, लाखनी)

डॉ. दिगांबर द. कापसे
प्राचार्य
समर्थ महाविद्यालय, लाखनी

महाविद्यालयाचे ध्येय व उद्दिष्टे

राष्ट्रीय शिक्षण संस्था ही १९४२ साली राष्ट्रीय दृष्टीकोन समोर ठेवून स्थापन झाली व १९६४ साली समर्थ महाविद्यालय लाखनीची सुरुवात करण्यात आली. सदैव राष्ट्रकल्याणाचे भान राहावे या भूमिकेतून, 'परम्वैभवम्नेतुमेतत्स्वराष्ट्रम' हे संस्थेचे ध्येय वाक्य, संस्थेचे संस्थापक व त्यांच्या सहकारी मंडळींनी आपल्या दृष्टीसमोर ठेवले आहे.

'परम्वैभवम्नेतुमेतत्स्वराष्ट्रम' म्हणजेच आम्हाला आमच्या राष्ट्राला परमवैभवाप्रत न्यायचे आहे. हे ध्येय साध्य करण्यासाठी आम्ही आमच्या समोर पुढील उद्दिष्टे ठेवली आहेत.

१) राष्ट्रकल्याण आणि व्यक्तिकल्याण ह्या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत.त्यासाठी व्यक्तिनिर्माण करणे हे आमचे प्रमुख उद्दिष्ट आहे.
२) व्यक्तिनिर्माणासाठी विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासाचे उपक्रम आयोजित करणे व त्याद्वारे विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक, शारीरिक, बौद्धिक व मानसिक प्रगती साध्य करणे.
३) समर्थ महाविद्यालय ग्रामीण क्षेत्रातील असल्यामुळे ग्रामीण भागातील आवश्यकता विचारात घेवून शैक्षणिक उपक्रम आयोजित करणे.
४) ''शीलं परं भूषणम्'' हे आमच्या महाविद्यालयाचे ब्रीदवाक्य आहे. यासाठी चारित्र्य निर्माण करू शकणाऱ्या संस्कारक्षम उपक्रमांकडे लक्ष पुरविणे.
५) विद्यार्थ्यांच्या मनात परस्पर सहकार्य व प्रेमभावना वाढीस लावण्यासाठी प्रयत्न करणे.
६) सामाजिक गरजा लक्षात घेवून कालसुसंगत नवनवीन शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध करणे.

अर्थातच : आम्ही असे शिक्षण देवू इच्छितो की, ज्याद्वारे आमच्या महाविद्यालयाचा विद्यार्थी केवळ पदवी घेवूनच बाहेर पडणार नाही. तर आयुष्याची लढाई लढण्याचे बळ घेवून व राष्ट्राची शक्ती म्हणून महाविद्यालयाच्या बाहेर पडेल.

महाविद्यालयाची ओळख

- स्थापना वर्ष १९६४
- नॅक संस्था बंगलोर द्वारा राष्ट्रीय स्तरावर पुनर मूल्यांकन झालेले लाखनी परीसरातील एकमात्र महाविद्यालय. (नॅक द्वारा प्राप्त श्रेणी 'B') सदर मानांकणाची मुदत ४ जानेवारी २०१८ ला संपली असून नव्याने पुर्नमुल्यांकन करण्यासाठी महाविद्यालयाची तयारी सुरु आहे.
- कला वाणिज्य व विज्ञान शाखेत पदवी व पदव्युतर शिक्षणाची सोय.
- पदवी व पदव्युत्तर स्तरावर गुणवत्ताधारक (मेरीट) विद्यार्थ्यांची उज्वल परंपरा.
- विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता वाढावी व व्यक्तिमत्वाचा विकास व्हावा यासाठी वर्षभर विविध उपक्रमांचे आयोजन.
- अद्ययावत शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध व्हाव्या म्हणून महाविद्यालयात L.C.D. प्रोजेक्टरची सोय आहे. तसेच मागीलवर्षीपासून विशेष तंत्रसुविधांनी युक्त Special smart बोर्ड विद्यार्थ्यांच्या सेवेत दाखल झाला आहे.
- १०० विद्यार्थिनींची निवासाची व्यवस्था होईल असे भव्य वसतीगृह. (२०११-१२ पासून उपलब्ध आहे.)
- ४० हजारपेक्षाही अधिक ग्रंथ असलेले महाविद्यालयाचे भव्य व समृद्ध वाचनालय.
- अद्ययावत संगणक प्रयोग शाळा.
- विज्ञान शाखेत बॉयोटेक्नॉलाजी विषयाची भंडारा जिल्हयातील एकमात्र सुविधा.
- विज्ञान शाखेची नवनिर्मित अद्ययावत प्रयोग शाळा.
- एन.सी.सी. चे युनिट असलेले लाखनी तालुक्यातील एकमात्र महाविद्यालय.
- ९ पीएच.डी. प्राप्त प्राध्यापक, ७ नेट-सेट गुणवत्ताधारक प्राध्यापक व ८ एम.फिल. गुणवत्ताधारक प्राध्यापक.
- पदवी शिक्षण घेत असतांना अल्पकालीन व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे प्रशिक्षण घेण्याची सोय.
- यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठाचे मान्यताप्राप्त केंद्र.
- आजपर्यंत महाविद्यालयाचे ६ गुणवत्ताप्राप्त प्राध्यापक नागपूर विद्यापीठाशी संलग्नित विविध महाविद्यालयाच्या प्राचार्य पदावर दाखल.
- इंग्रजी संभाषण वर्गाद्वारे विद्यार्थ्यांना इंग्रजी संभाषण कला शिकविण्याची सोय.
- संस्कृत विषय असलेले भंडारा जिल्ह्यातील एकमेव महाविद्यालय.
- उपहार गृहाची उत्तम व्यवस्था.
- अद्ययावत जीम् (व्यायाम शाळा)
- शिक्षण घेत असतांनाच संगणकाचे अल्पकालीन अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याची सोय.
- स्पर्धा परीक्षांसाठी मार्गदर्शन वर्गाची सोय.
- नेट -सेट परीक्षा मार्गदर्शनाची सोय.
- महाविद्यालयाने दि. ७ जानेवारी २०१५ रोजी आपला सुवर्ण महोत्सव मा. देवेंद्रजी फडणवीस मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य शासन यांच्या उपस्थितीत साजरा केला.

महाविद्यालय विशेष

ग्रामीण क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांना शिक्षणाची सोय व्हावी म्हणून हे महाविद्यालय १९६४ साली सुरु करण्यात आले. तेव्हापासून महाविद्यालय हे सतत प्रगतीपथावर असून आमच्या महाविद्यालयाचे राष्ट्रीय स्तरावर नॅक संस्था बंगलोर द्वारे मूल्यांकन करण्यात आले आहे. महाविद्यालयातील विविध सुविधांमध्ये वाढ व्हावी. तसेच विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक गुणवत्ता वाढावी यादृष्टीने आमचे महाविद्यालय सतत प्रयत्नशील आहे.

महाविद्यालयात सध्या कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेतील पदवी व कला आणि वाणिज्य शाखेत 'पदव्युत्तर' शिक्षणाची सोय उपलब्ध असून कला शाखेत पूर्णकालीन व अंशकालीन प्राध्यापक कार्यरत आहेत. तसेच मराठी विभागात एक प्राध्यापक, इतिहास विभागात एक, ग्रंथालय विभागात एक व इंग्रजी विभागात एक, वाणिज्य विभागात तीन, असे एकूण ७ डॉक्टरेट पदवी प्राप्त प्राध्यापक आहेत. तसेच यापैकी दोन प्राध्यापक हे राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाने मान्यता दिलेले पीएच. डी. पदवीचे मार्गदर्शक (Guide) आहेत. महाविद्यालयाचा परिसर स्वच्छ व सुंदर राहावा या दृष्टीने वृक्ष लागवड करण्यात आली असून बगीचा निर्माण करण्यात आला आहे. याशिवाय विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासाच्या दृष्टीने महाविद्यालयात सांस्कृतिक, शैक्षणिक, स्वास्थविषयक, सामाजिक, राष्ट्रीय व प्रबोधनात्मक कार्यक्रम राबविण्यात येतात.

व्यवसायाभिमुख अभ्यासक्रम ''कमवा व शिका''

आमच्या महाविद्यालयाचा विद्यार्थी केवळ पदवीधर न राहता महाविद्यालयातून पदवी घेवून बाहेर पडल्यावर त्याला स्वत:च्या पायावर उभे राहता यावे व अर्थाजन करता यावे यासाठी पदवीपर्यंतचे शिक्षण घेत असतांना स्वयंरोजगार करता यावा यासाठी व्यवसायाचे मार्गदर्शन व प्रशिक्षण मिळावे या उद्देशाने आमच्या महाविद्यालयातर्फे २००७-२००८ या शैक्षणिक सत्रापासून ''कमवा व शिका'' या व्यवसायाभिमुख अभ्यासक्रमाची सुरुवात करण्यात आली आहे.

सूचना :- हया अभ्यासक्रमाच्या अधिक माहितीसाठी वाणिज्य विभाग प्रमुख प्रा.डॉ. सुनंदा देशपांडे (रामटेके) हयांच्याशी संपर्क साधावा.

विद्यापीठ क्रीडा स्पर्धा - सुवर्णपदक विजेता विद्यार्थी
समिर देशमुख (M.A.भाग1)

NAGPUR UNIVERSITY

No. R/98/ CS/BCUD K13961
Dt/- February, 1998
13/2/98

To

The Principal,
Samarth Mahavidyalaya,
Lakhani, Distt.- Bhandara.

Ref:- Your Application for Permanent Affiliation.

With reference to above, this is to inform you that your application for Permanent Affiliation has been processed as per the provisions of Section 88 of the Maharashtra University Act, 1994 and Direction No.3.1997 issued by the Hon'ble Vice-Chancellor. A committee constituted by the Board of College & University Development has scrutinised the infrastructural facilities, academic, administrative and financial standards of your college. The report of the Committee was considered and approved by the Board of College & University Development in its meeting held on 21st Nov... 1997 and thereafter by the Academic Council in its meeting held on 29th November, 1997. Accordingly, your college has been accorded permanent Affiliation in the Faculties and subjects given below only :-

Sr. No.	Faculty	Courses/Subjects
1	Faculty of Arts : (For B.A. Classes)	Compulsary English, Compulsary Marathi, Marathi Literature, Sociology, Political Science, Economics, History.
2	Faculty of Commerce : (For B.Com. Classes)	Compulsary English, Compulsary Marathi, Financial A/C Paper I, II & III, Economics/Monetary Economics & Economics Planning, Business Pro. & Practice, Business Management & Administration, Cost Accounting, Office Management & Administration, Business Math. & Stat. Management Accounting, Mercantile & Industrial Law, Management of Human Resources, Taxation Accounting.

(N.S. Bhave)
Registrar
Nagpur University, Nagpur

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ
(मध्य प्रांत व बेरार शासन, शिक्षण विभागाची अधिसूचना क्रमांक ५१३ दिनांक १ ऑगस्ट, १९२३ द्वारा स्थापित, व महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६(सन २०१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६) द्वारा संचालित राज्य विद्यापीठ)

महाविद्यालय विकास विभाग
छत्रपती शिवाजी महाराज प्रशासकीय परिसर, रविंद्रनाथ टागोर मार्ग, नागपूर - ४४०००१
दुरध्वनी क्रमांक: ०७१२-२५२५३१४ फॅक्स नं: ०७१२-२५५५३०१, E-mail ID: infoarcollege@ymail.com

क्र.म.वि./७३४ दिनांक : 18-06-2022

प्रती,
प्राचार्य,
समर्थ महाविद्यालय
समर्थ नगर लाखनी ता.- लाखणी, जि.- भंडारा - 441804

विषय :- महाविद्यालयाचे शैक्षणिक अंकेक्षणानुसार निरंतर संलग्नीकरण प्रदान करणेबाबत.

महोदय/महोदया,

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम,२०१६ च्या कलम ३७(j),(k) व ११४ नुसार आपल्या महाविद्यालयातील चालु अभ्यासक्रमांचे निरंतर संलग्नीकरण सत्र २०२२-२३ करीता वाढविण्यासाठी आपण दि.20-11-2021 ला पाठविलेल्या शैक्षणिक अंकेक्षण करण्याकरिता सादर केलेल्या अर्जाच्या संदर्भात आपणांस कळविण्यात येते की, पडताळणी समितीने महाविद्यालयास प्रत्यक्ष भेट देवून सादर केलेल्या अहवालावर शैक्षणिक अंकेक्षण समितीने तसेच अधिष्ठाता मंडळाने केलेल्या शिफारशीनुसार आपल्या महाविद्यालयाच्या खालील प्रमाणे नमूद अभ्यासक्रमांचा निरंतर संलग्नीकरण काळ वाढविण्यास विद्यापीठाच्या विद्यापरिषदेच्या वतीने मा. कुलगुरूंनी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम,२०१६ च्या कलम १२(७) अंतर्गत दि.13-06-2022 ला मान्यता दिली आहे.

विद्यापरिषदेच्या वतीने स्विकृत केलेल्या शिफारशीनुसार खालील प्रमाणे नमुद केलेल्या अभ्यासक्रमांना सत्र २०२२-२३ पासून २०२४-२५ पर्यंत निरंतर संलग्नीकरण प्रदान करण्यात येत आहे.

क्र.क्र.	विद्याशाखा	अभ्यासक्रम / विषय / प्रवेश क्षमता	वर्ष
1	विज्ञान व तंत्रज्ञान	बॅचलर ऑफ सायंस[(जिवरसायनशास्त्र) (जैविकतंत्रज्ञान) (वनस्पती शास्त्र) (रसायन शास्त्र) (इंग्रजी) (मराठी) (गणित) (सूक्ष्मजिव शास्त्र) (भौतिक शास्त्र) (प्राणीशास्त्र)] - [इंग्रजी माध्यम] -120 विद्यार्थी	सत्र २०२२-२३ ते २०२४-२५ पर्यंत
2	मानवीय शास्त्र	मास्टर ऑफ आर्ट्स (मराठी)[As Per Syllabus] - [मराठी माध्यम] -80 विद्यार्थी, मास्टर ऑफ आर्ट्स (संस्कृत)[As Per Syllabus] - [मराठी माध्यम] -80 विद्यार्थी, मास्टर ऑफ आर्ट्स (शुद्ध अर्थशास्त्र)[As Per Syllabus] - [मराठी माध्यम] -80 विद्यार्थी, मास्टर ऑफ आर्ट्स (इंग्लीश)[As Per Syllabus] - [मराठी माध्यम] -80 विद्यार्थी, मास्टर ऑफ आर्ट्स (पोलिटीकल सायन्स)[As Per Syllabus] - [मराठी माध्यम] -80 विद्यार्थी	सत्र २०२२-२३ ते २०२४-२५ पर्यंत
3	वाणिज्य व व्यवस्थापन	मास्टर ऑफ कॉमर्स[As Per Syllabus] - [मराठी माध्यम] -80 विद्यार्थी	सत्र २०२२-२३ ते २०२४-२५ पर्यंत

आपला विश्वासु,
(डॉ.रमण मदने)
उपकुलसचिव
रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठ,नागपूर

प्रत माहितीकरिता अग्रेषित :-
१. मा. संचालक(परीक्षा व मुल्यमापन मंडळ), रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठ,नागपूर

(डॉ.रमण मदने)
उपकुलसचिव
रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठ,नागपूर

गुणगौरव सोहळा

'पद्मश्री' माननीय डॉ. परशुरामजी कोमाजी खुणे यांना मानपत्र देऊन सत्कार करतांना संस्थाध्यक्ष व प्राचार्य

महाविद्यालयाच्या इयत्ता 12 वी मधील यशस्वी विद्यार्थी 2022-23

रॅगिंग विरोध समिती

१. डॉ.दिगांबर कापसे (प्राचार्य)	-	अध्यक्ष
२. डॉ.सुनंदा देशपांडे	-	प्रमुख
३. डॉ. धनंजय गभणे	-	सदस्य
४. डॉ. धनंजय गिऱ्हेपुंजे	-	सदस्य
५. डॉ. भाष्कर पर्वते	-	सदस्य

विद्यार्थी तक्रार निवारण समिती

१. डॉ. दिगांबर कापसे (प्राचार्य)	-	अध्यक्ष
२. डॉ. सुरेश बन्सपाल	-	प्रमुख
३. डॉ. धनंजय गभणे	-	सहप्रमुख
४. डॉ. संगिता हाडगे	-	सदस्य

महिला तक्रार निवारण समिती

१	डॉ. दिगांबर कापसे (प्राचार्य)	-	अध्यक्ष
२	डॉ. संगिता हाडगे	-	कार्यवाह
३	डॉ. सुनंदा देशपांडे	-	सदस्य
४	प्रा. धनंजय गिऱ्हेपुंजे	-	सदस्य
५	कु. मनिषा मदनकर	-	सदस्य
६	श्री. मंगेश शिवरकर	-	सदस्य
७	श्रीमती मालन सरोते	-	सदस्य
८	चंद्रहास खंडारे	-	विद्यार्थी प्रतिनीधी
९	शितल गभणे	-	विद्यार्थी प्रतिनीधी
१०	मोनिका गभणे	-	विद्यार्थी प्रतिनीधी
११	वृषाली लांबकाने	-	विद्यार्थी प्रतिनीधी
१२	श्रेयस लांजेवार	-	विद्यार्थी प्रतिनीधी
१३	भाग्यश्री नंदेश्वर	-	विद्यार्थी प्रतिनीधी

-: परीक्षा ऑन लाईन फार्म बाबत विशेष महत्त्वाची सूचना :-

विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठ परीक्षेचे फार्म्स ऑन लाईन भरून त्याची हार्ड कॉपी, विद्यापीठ परीक्षा शुल्कासह महाविद्यालयात जमे करावयाची असते. अनेक विद्यार्थी शुल्क जमे करतात. पण हार्ड कॉपी महाविद्यालयात आणून देत नाहीत. त्यामुळे अशा विद्यार्थ्यांना परीक्षेपासून वंचित राहावे लागू शकते.

सबब आपण शुल्क भरल्यानंतर आपला कोणत्या परीक्षेचा फार्म कोणत्या दिनांकाला ऑन लाईन भरला व त्याची हार्ड कॉपी आपण कोणत्या दिनांकाला महाविद्यालयात जमे केली याची पोच पावती घ्यावी. अन्यथा आपल्या होणाऱ्या शैक्षणिक नुकसानीस महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही याची नोंद घ्यावी.

प्राचार्य - समर्थ महाविद्यालय, लाखनी

:: महत्त्वाच्या सूचना ::

१) महाविद्यालयात प्रवेश घेतांना सादर केलेले शाळा किंवा महाविद्यालय सोडण्याचे मूळ प्रमाणपत्र (Original Leaving Certificate) परत केले जाणार नाही.
२) प्रवेश घेतांना मूळ गुणपत्रिका. (Original Marklist) व तिच्या दोन सत्यप्रती जोडयाव्यात.
३) संस्था प्रमुखाकडून प्राप्त करून घेतलेले चारित्र्य प्रमाणपत्र. (Original Character Certificate) (हे प्रमाणपत्र परत केले जाणार नाही.)
४) शिवाय वरील १,२ मधील प्रमाणपत्राच्या सत्यप्रतिलिपी (अधिकृत व्यक्तीनी सत्यापित केलेल्या प्रत्येक दोन प्रती.) त्याच बरोबर विद्यार्थ्यांनी आपल्याजवळ आवश्यक तेवढ्या सत्यप्रती काढून ठेवाव्यात. प्रवेश दिल्यानंतर सत्यप्रती करण्यासाठी महाविद्यालयातून मूळ कागदपत्रे मिळणार नाही.
५) महाराष्ट्र स्टेट बोर्ड अथवा नागपूर विद्यापीठ या व्यतिरिक्त इतर बोर्ड किंवा विद्यापीठातून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी मूळ अंतर्वजन प्रमाणपत्र (Original Immigration Certificate) जोडावे. हे पत्र कार्यालयात दाखल करेपर्यन्त अशा विद्यार्थ्याचा प्रवेश अस्थायी राहील.
६) अ) आवेदन पत्रासोबत पासपोर्ट आकाराची स्वत:ची दोन छायाचित्रे सादर करावी.
ब) ग्रंथालयासाठी २ फोटो (पोष्ट तिकिटाच्या आकाराचे) वेगळे आणावे.
७) नौकरी करणाऱ्या विद्यार्थ्याने प्रवेश घेतांना "कार्यालयीन वेळात देखील पूर्ण तास उपस्थित राहण्यास परवानगी दिली आहे." अशा आशयाचे आपले कार्यालय/संस्था प्रमुखाचे प्रमाणपत्र जोडावे.
८) आर्थिक मागास असलेल्या व शिक्षण सवलतीचा फायदा घेऊ इच्छिणाऱ्यांनी उत्पन्नाच्या दाखल्याच्या प्रत्येकी दोन प्रती सरपंच/तहसिलदाराच्या सही शिक्यासह जोडाव्यात.
९) मागील सत्रात किंवा या महाविद्यालयात यापूर्वी शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतेवेळी जुने ओळखपत्र दाखविणे आवश्यक आहे.
१०) विद्यार्थ्याच्या प्रवेश अर्जाचा विचार तत्संबंधी नियुक्त केलेली समिती करील. अशा विद्यार्थ्याला ठरविलेल्या दिवशी प्रत्यक्ष भेटीकरिता यावे लागेल. प्रवेश दिल्यानंतर प्रत्येकाला परिचय पत्र (Identity Card) देण्यात येईल.
११) आवेदन पत्रासोबत जोडावयाची सर्व आवश्यक कागदपत्रे जोपर्यंत प्राप्त होत नाहीत तसेच संपूर्ण शुल्क भरले जात नाही तोपर्यंत प्रवेश पूर्ण होणार नाही.
१२) महाविद्यालयाकडून प्रवेश नाकारण्यात आल्यास किंवा विद्यार्थी स्वेच्छेने सोडून गेल्यास आवेदन पत्रासोबतची प्रमाणपत्रे ह्या संबंधीच्या नियमानुसारच परत करण्यात येतील.
१३) महाविद्यालयात येतांना परिचय पत्र रोज आणावे लागेल. हरविल्यास ५० रू. मूल्य देवून दुसरी प्रत प्राप्त करावी लागेल.
१४) महाविद्यालयामध्ये सर्व विद्यार्थ्यांसाठी इंटनेट सुविधा उपलब्ध करण्यात आली आहे इच्छुक विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाच्या U.G.C. नेटवर्क रिसोर्स सेंटर मध्ये संपर्क साधावा.
१५) महाविद्यालयातील स्नेह मेळाव्यात डि.जे. च्या संबंधात अंतिम निर्णय मा. प्राचार्यांचा राहिल.
१६) पहिल्या सत्रात एकदाच बोनाफाईड सर्टीफिकेट काढल्यास शुल्क लागणार नाही. परंतु द्वितीय सत्रामध्ये बोनाफाईड सर्टीफिकेटसाठी ५० रू. महाविद्यालय विकास निधी शुल्क भरावे लागेल.
१७) आपला मोबाईल क्रमांक व इमेल बदलविल्यास महाविद्यालयाला तात्काळ कळवावे.

विद्यापीठ गीत

या भारतात बंधुभाव नित्य वसू दे...

या भारतात बंधुभाव नित्य वसू दे।
दे वरचि असा दे।
हे सर्व पंथ-संप्रदाय एक दिसू दे।
मतभेद नसू दे।। धृ.।।

नांदोत सुखे गरिब-अमिर एकमतानी।
मग हिंदु असो, ख्रिश्चन, वा हो इस्लामी।
'स्वातंत्र्यसुखा' या सकलामाजि वसू दे।
दे वरचि असा दे ।।१।।

सकळांस कळो, 'मानवता, राष्ट्रभावना'।
हो सर्वस्थळी मिळूनि 'समुदाय-प्रार्थना'।
उद्योगि तरूण वीर, शीलवान दिसू दे।
दे वरचि असा दे ।।२।।

हा जातिभाव विसरूनिया एक हो आम्ही।
अस्पृश्यता समूळ नष्ट हो जगातुनी।
खळ-निंदका-मनीहि 'सत्य-न्याय' वसू दे।
दे वरचि असा दे ।।३।।

सौंदर्य रमो घरघरांत स्वर्गि ज्यापरी।
ही नष्ट होऊ दे विपत्ति, भीति बोहरी।
तुकड्यास सदासर्वदा सेवेस वसू दे।
दे वरचि असा दे ।।४।।

- राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

राज्यगीत

महाराष्ट्र राज्याचे राज्यगीत

जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा
जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा || धृ ||

भिती न आम्हा तुझी मुळी ही गडगडणाऱ्या नभा
अस्मानाच्या सुलतानीला जबाब देती जिभा
सह्याद्रीचा सिंह गर्जतो शिव शंभू राजा
दरीदरीतून नाद गुंजला महाराष्ट्र माझा
जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा ॥१॥

काळ्या छातीवरी कोरली अभिमानाची लेणी
पोलादी मनगटे खेळती, खेळ जीव घेणी
दारिद्र्याच्या उन्हात शिजला
निढळाच्या घामाने भिजला
देश गौरवासाठी झिजला
दिल्लीचे ही तख्त राखितो, महाराष्ट्र माझा
जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा
जय जय महाराष्ट्र माझा ॥ २ ॥

महाविद्यालयाचे गीत

(सदर गीत महाविद्यालयाने, महाविद्यालय गीत म्हणून स्वीकारले असून, सर्व विद्यार्थ्यांनी हे गीत पाठ करणे आवश्यक आहे.)

हम करें राष्ट्र-आराधन

हम करें राष्ट्र-आराधन
तन से, मन से, धन से,
तन, मन, धन, जीवन से,
हम करें राष्ट्र-आराधन ।।१।।
अन्तर से; मुख से, कृति से,
निश्चल हो निर्मल मति से,
श्रध्दा से, मस्तक नत से,
हम करें राष्ट्र अभिवादन ।।२।।
अपने हंसते शैशव से,
अपने खिलते यौवन से,
प्रौढता पूर्ण जीवन से,
हम करें राष्ट्र का अर्चन ।।३।।
अपने अतीत को पढकर
अपना इतिहास उलट कर
अपना भवितव्य समझकर,
हम करें राष्ट्र का चिंतन ।।४।।
हैं याद हमें युग-युग की,
जलती अनेक घटनायें
जो माँ की सेवा-पथ पर,
आयी बनकर विपदाएं ।।५।।
हमने अभिषेक किया था,
जननी का अरि-शोणित से,
हमने श्रृंगार किया था,
माता का अरि-मुण्डों से, ।।६।।
हमने ही इसे दिया था,
सांस्कृतिक उच्च सिंहासन
माँ जिस पर बैठी सुख से,
करती थी जग का शासन, ।।७।।
अब काल-चक्र की गति से
वह टूट गया सिंहासन,
अपना तनमन धन देकर
हम करें पुनः संस्थापन
हम करें राष्ट्रआराधन ।।८।।

महाविद्यालयातील अभ्यासक्रम

महाविद्यालयात बी.ए, बी. कॉम, बी.एस्सी, एम.ए.(इंग्रजी, संस्कृत, मराठी, राज्यशास्त्र, भुगोल, गृहअर्थशास्त्र,) एम.कॉम. हया वर्गाचे अभ्याक्रम शिकविले जातात.

महाविद्यालयात प्रवेश घेतांना विद्यार्थ्यांनी पुढील सूचना नीट काळजी पूर्वक वाचाव्यात. विद्यापीठाच्या वेळोवेळी प्राप्त होणाऱ्या सुचने नुसार पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचे प्रवेश 'ऑन लाईन प्रवेश' प्रक्रियेद्वारे केले जातील.! अपेक्षित विद्यार्थी संख्या मिळाल्यावरच आपल्या प्रवेशासंबंधी अंतिम निर्णय कळविण्यात येईल.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

१) प्राध्यापक वर्गात आल्यावर विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या आदरार्थ उभे राहणे हा महाविद्यालयाच्या शिस्तीचा आणि संस्काराचा भाग आहे. याशिवाय प्राध्यापकांशी व कर्मचाऱ्यांशी आपले वर्तन शिष्टाचाराला धरून असले पाहिजे. विद्यार्थ्यांनी प्राध्यापकांशी चर्चा करतांना नीट उभे राहून चर्चा करावी.

२) महाविद्यालयाच्या सत्रारंभी मा. प्राचार्य सर्व वर्गात विद्यार्थ्यांना ठरविक दिवशी संबोधित करतील. प्राचार्य कोणत्या दिवशी कोणत्या वर्गाला संबोधित करतील याची पूर्वसूचना फलकावर लिहिली राहील. हया सूचना विद्यार्थ्यांसाठी वर्षभराच्या मार्गदर्शनपर सूचना असल्यामुळे या दिवशी विद्यार्थ्यांची उपस्थिती अनिवार्य आहे.

३) 'हम करे राष्ट्रआराधन' हे महाविद्यालयाचे गीत म्हणून निवडले आहे. हे गीत सर्व विद्यार्थ्यांना पाठ असणे आवश्यक आहे.

४) महाविद्यालयाच्या परीसरात लिहीलेले निरनिराळे फलक (बोर्डस) विद्यार्थ्यांनी काळजीपूर्वक वाचावे.

५) विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयास काही तक्रारी किंवा सूचना करावयाच्या असल्यास महाविद्यालयाच्या तक्रारपेटीत लेखी सूचना टाकता येईल.

६) बी.ए. भाग १,२,३ व बी.कॉम. भाग १,२,३ साठी सारखाच गणवेश राहील. गणवेशाचे कापड पांढऱ्या रंगाचा शर्ट व काळया रंगाची पँट राहील व मुलींसाठी काळा सलवार व पांढरा कुर्ती राहील. बी.एससी. च्या विद्यार्थ्यांसाठी गणवेशाचे कापड आकाशी रंगाचा शर्ट व काळया रंगाची पँट राहील. मुलींसाठी काळया रंगाचा सलवार व आकाशी रंगाचा शर्ट राहील.

७) विना अनुदान तत्वावर मान्यता मिळालेल्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतांना संपूर्ण वर्षाचे शुल्क व इतर निधी पूर्ण भरावा लागेल. त्याशिवाय प्रवेश मिळणार नाही.

८) पाल्याच्या गैरवर्तणुकीच्या वेळी बरेचदा पालकांना बोलावून देखील ते येत नाहीत अशावेळी विद्यार्थ्याच्या गैरवर्तणुकीबद्दल विद्यार्थ्याला ताबडतोब महाविद्यालय सोडण्याचे प्रमाणपत्र दिले तर यावर पालकांचा उजर ऐकला जाणार नाही. या संबंधात मा. प्राचार्यांचा निर्णय अंतिम राहील.

९) वरिष्ठ महाविद्यालयातील प्रवेश प्रक्रिया विद्यापीठ व शासन यांच्या नियमांच्या आधीन राहील. या संदर्भात आवश्यक सूचना, वेळोवेळी सूचना फलकावर लावल्या जातील.

१०) वरिष्ठ विभागाचे वर्ग विद्यापीठाच्या शैक्षणिक वेळापत्रका नुसार सुरु होतील. या महाविद्यालयात चालू शैक्षणिक वर्षाच्या अगोदरच्या वर्षात शिकलेल्यांना प्रवेश देण्याबाबत अग्रक्रमाने विचार केला जाईल. मात्र त्यांच्याकडून नियोजित दिनांकाच्या आंत प्रवेश आवेदनपत्रे महाविद्यालयात रीतसर सादर झालेली असली पाहिजेत.

११) १२ वी चा निकाल लागल्यानंतर पहिल्या आठवडयात प्रथम वर्ष कला व वाणिज्य व विज्ञान शाखेसाठी प्रवेश प्रक्रिया सुरू होईल व त्या संबधी सविस्तर सूचना लावल्या जातील.

१२) विद्यार्थ्यांनी या पुस्तिकेतील सर्व माहिती काळजीपूर्वक वाचावी. नंतरच महाविद्यालयात प्रवेश घ्यावा आणि निर्देशित नियमांचे काटेकोर पालन करावे. ह्यापूर्वी जे विद्यार्थी या महाविद्यालयात शिकले त्यांनी प्रवेश घेतांना स्वत:चे त्या वर्षाचे ओळखपत्र आणावे.

१३) विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाच्या शिस्तीचे काटेकोरपणे पालन करावे. प्राध्यापक वर्ग व इतर संबंधित कर्मचाऱ्यांशी त्यांची वर्तणूक आदरपूर्ण असावी. विद्यार्थ्यांच्या परस्परांच्या संभाषणात व वर्तणुकीत सभ्यता असावी. महाविद्यालयाच्या आवारातील गैरवर्तन व गैरशिस्तपणा कडक शिक्षेस पात्र ठरेल. अक्षम्य गैरवर्तणुकीबद्दल विद्यार्थ्याला महाविद्यालयातून काढण्यात येईल.

१४) कोणत्याही परिस्थितीत कोणत्याही कारणास्तव चालू असलेले वर्ग व महाविद्यालयाचे इतर कामकाज यात विद्यार्थ्यांच्या गैरवर्तणुकीमुळे अडथळा येता कामा नये अन्यथा तो दंडास पात्र ठरेल.

१५) महाविद्यालयाची सर्व मालमत्ता विद्यार्थ्यांनी काळजीपूर्वक वापरावी अशी अपेक्षा आहे.तसेच या मालमत्तेची हेतूपुरस्पर केलेली हानी आणि अश्लील व घाणेरडी वाक्ये लिहून तिचा केलेला कोणताही दुरूपयोग दंडनीय ठरविण्यात येईल.

१६) महाविद्यालयात मिळणाऱ्या कोणत्या शिष्यवृत्ती व सवलतींना आपण पात्र आहोत. हे ठरविण्याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यार्थ्याची व त्यांच्या पालकांची आहे. त्याचप्रमाणे त्यासाठी आवश्यक अर्ज व कागदपत्रे वेळेंवर देण्याची जबाबदारी विद्यार्थी व पालकांची आहे.या शिष्यवृत्ती अथवा सवलती कोणत्याही कारणाने विद्यार्थ्यास न मिळाल्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही. त्यांना महाविद्यालयाचे शिक्षण शुल्क इ. स्वत: द्यावे लागेल. विलंबाबद्दल विलंब शुल्क सुद्धा आकारले जाऊ शकते. ७५% पेक्षा कमी उपस्थिती असलेल्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मिळणार नाही.

१७) शिष्यवृत्ती अथवा शासनाकडून प्राप्त व्हावयाच्या तत्संबधी रकमा महाविद्यालयात प्रत्यक्ष जमा झाल्याशिवाय त्याचे वाटप होणार नाही. शिष्यवृत्ती देण्यास अमुक विद्यार्थी पात्र आहे.अशी खात्री असल्यासच त्यास शिष्यवृत्तीची (ॲडव्हांस) रक्कम दिली जाते हे लक्षात घ्यावे. महाविद्यालय कोणतीही अग्रिम रक्कम कुणाही विद्यार्थ्यास देणार नाही. शिष्यवृत्तीधारकांना विद्यापीठ परीक्षा शुल्काची तरतूद (परीक्षा फॉर्म भरतेवेळी) त्याच्या शिष्यवृत्तीतूनच किंवा स्वत: जवळून करावयाची असते. तसेच शिक्षण शुल्काचीही रक्कम त्यांना देय शिष्यवृतीतूनच भरावयाची असते हे लक्षात घ्यावे. तीही वेळच्या वेळी न भरल्यास अन्य विद्यार्थ्यांना जसा विलंबाबद्दल दंड होतो तसा दंड आकारण्याचे अधिकार महाविद्यालयाला आहेत.

१८) कोणालाही कोणत्याही परिस्थितीत डुप्लीकेट टी.सी. वर प्रवेश दिला जाणार नाही. मुळ प्रमाणपत्र द्यावेच लागेल. प्रवेशाचे वेळी दिलेले प्रमाणपत्र कोणत्याही कारणासाठी परत मिळणार नाही. विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतेवेळी शाळा सोडण्याचे प्रमाणपत्र, गुणपत्रिका, जातीचे प्रमाणपत्र इत्यादी झेरॉक्स पुरेशा काढाव्यात.

१९) सर्व प्रकारचे शुल्क भरण्याची जबाबदारी विद्यार्थ्याचीच आहे.

२०) वरील सूचना व्यक्तीरिक्त इतर प्रसंगोपात्त आवश्यक सूचना विद्यार्थ्यांना वेळोवेळी देण्यात येतील. वेळोवेळी देण्यात येणाऱ्या सूचनांकडे विद्यार्थ्यांनी लक्ष दयावे.

२१) बी.ए. १,बी.कॉम. १ व बी.एससी १ ह्यामध्ये प्रथमत: प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्याला नामांकन पत्र भरणे आवश्यक राहील. याशिवाय कोणत्याही वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्याचे नामांकन झाले नसेल तर त्यालाही नामांकन शुल्क भरणे व नामांकन पत्र भरणे आवश्यक राहील.

२२) प्रवेशा संबंधीच्या तारखा, परीक्षेच्या तारखा, सत्र सुरुवात आणि समाप्तीच्या तारखा विद्यापीठाच्या सूचनांप्रमाणे राहतील. विद्यार्थ्यांना यासंबंधी फलकावर माहिती लिहून वेळोवळी कळविण्यात येईल. म्हणून विद्यार्थ्यांनी नियमितपणे सूचना फलक वाचण्याची सवय ठेवावी.

२३) विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयात भरुन द्यावयाच्या आवश्यक कागदपत्रांवर आपली नावे १० वी व १२ वी च्या गुणपत्रिकेवर नमूद केल्याप्रमाणे स्पेलींग लिहुन नमूद करावी तसेच आपण घेतलेले विषय जे आहेत त्याप्रमाणे मशीनकार्डवर लिहावे तसेच एडिट लिस्ट लागल्यावर आपले नाव व आपण घेतलेले विषय बरोबर आहेत की नाही याची खात्री करून घ्यावी.

-:: अभ्यासक्रम, प्रवेश पात्रता व नियम ::-

कला शाखा (Arts Faculty)

Sem.-I & Sem.-II प्रथम वर्ष कला (B.A. I)

पात्रता :- महाराष्ट्र राज्य शिक्षण मंडळाची उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (H.S.S.C.) परीक्षा नवीन अभ्यासक्रमा- नुसार १२ व्या वर्गाची परीक्षा उत्तीर्ण झालेला विद्यार्थी किंवा नागपूर विद्यापीठाने मान्यता दिलेली समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण झालेला विद्यार्थी तसेच इंग्रजीसह दोन वर्षाचा डी. एड. अभ्यासक्रम पूर्ण उत्तीर्ण झालेला विद्यार्थी पात्र राहील.

विषय :- अ) आवश्यक विषय - १) इंग्रजी, २) मराठी किंवा संस्कृत (संस्कृत विषयाकरीता विद्यार्थी प्रवेश मर्यादा ६० आहे.)

ब) ऐच्छिक - (कोणतेही तीन) - १) इतिहास (प्रवेश मर्यादा ९० आहे.), २) समाजशास्त्र (प्रवेश मर्यादा १३० आहे.), ३) राज्यशास्त्र, ४) अर्थशास्त्र, ५) मराठी वाङ्मय किंवा इंग्रजी वाङ्मय, ६) गृहअर्थशास्त्र, ७) भूगोल, ८) संगीत

विषय निवडतांना हे लक्षात घेणे आवश्यक आहे.

१) प्रथम वर्ष कला - गृहअर्थशास्त्र हा विषय घेणाऱ्या विद्यार्थिनींना अर्थशास्त्र हा विषय घेता **येणार नाही.**

२) संगीत, भूगोल व गृहअर्थशास्त्र च्या प्रॅक्टीकल विषयापैकी कोणतेही दोन विषय घेता येतील.

३) संगीत, भूगोल व इंग्रजी वाङ्मय हे तिन्ही विषय विनाअनुदानावर आहेत. त्यामुळे हे विषय घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सदर विषयासाठीचे अतिरिक्त शुल्क भरावे लागेल.

४) संगीत हा विषय मुला-मुलींना घेता येईल.

५) इंग्रजी वाङ्मयासाठी (Eng. Lit) रू. १०९९/- वार्षिक शुल्क अतिरिक्त भरावे लागेल.

Sem.-III & Sem.-IV द्वितीय वर्ष कला (B.A. II)

पात्रता :- नागपूर विद्यापीठाची Sem-I व Sem-II परीक्षा उत्तीर्ण झालेले किंवा Sem-I व Sem-II मिळून 50% विषयात उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी पात्र ठरतील अथवा विद्यापीठाला मान्यता असलेली समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण असलेले विद्यार्थी प्रवेशाकरिता पात्र ठरतील.

विषय :- प्रथम वर्ष Sem-I व Sem-II कला परीक्षेसाठी घेतलेले विषय. २००६-२००७ पासून संगीत, भूगोल व इंग्रजी वाङ्:मय विषय सुरु झालेले असून हे तिन्ही विषय विनाअनुदान तत्वावर आहेत.

सूचना :- या वर्गासाठी प्रवेश देतांना मागील शैक्षणिक सत्रातील विद्यार्थ्याचा प्राधान्याने विचार केला जाईल.नंतरच जागा शिल्लक असल्यास महाविद्यालयीन माजी विद्यार्थ्यांचा प्रवेशासाठी विचार केला जाईल. ह्यानंतर जागा शिल्लक असल्यास इतर महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचा प्रवेशासाठी विचार केला जाईल.

Sem.-V & Sem.-VI तृतीय वर्ष कला (B.A. III)

पात्रता - नागपूर विद्यापीठाची Sem.III व Sem.IV (द्वितीय वर्ष कला) ही परीक्षा उत्तीर्ण झालेले व ATKT सुट प्राप्त विद्यार्थी पात्र ठरतील किंवा विद्यापीठाला मान्यता असलेली समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण असलेले विद्यार्थी पात्र ठरतील. Sem.I, II, III व IV (प्रथम व द्वितीय वर्षाची) गुणपत्रिका जोडणे आवश्यक आहे. मात्र प्रथम वर्ष कला परीक्षा उत्तिर्ण होणे आवश्यक आहे.

विषय :- Sem.I, II, III व IV (प्रथम व द्वितीय वर्ष कला) परीक्षेसाठी घेतलेले विषय.

विशेष सूचना:- १) बी.ए. ३ प्रवेशासाठी Sem I व II (प्रथम वर्ष कला) शाखेची परीक्षा उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे. २) ह्या वर्गासाठी सर्वप्रथम महाविद्यालयातील मागील सत्रातील विद्यार्थ्याला प्रवेश दिला जाईल व त्यानंतर माजी विद्यार्थी व इतर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचा विचार केला जाईल. (प्रवेशा बाबतचा अंतिम निर्णय मा. प्राचार्यांचा राहील.)

वाणिज्य शाखा (Commerce Faculty)

प्रथम वर्ष वाणिज्य (B.Com. I)

वाणिज्य विभागाचे पदवीचे वर्ग दुपारी कला शाखेसोबत राहतील.

पात्रता :- कला/वाणिज्य/विज्ञान विषय घेऊन महाराष्ट्र राज्य शिक्षण मंडळाची उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा (H.S.S.C.) उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी प्रवेशासाठी पात्र ठरतील.

Sem:-I विषय

1. Fundamentals. of Accounting
2. Business Economics - I
3. English
4. Marathi
5. Business Skills
6. Commercial Firms

Sem:-II विषय

1. Statistics and Business Mathematics
2. Business Economics - II
3. Fundamentals of Banking
4. Marathi
5. English
6. Skill Development

द्वितीय वर्ष वाणिज्य (B.Com. II)

Sem.-III विषय

1. Financial Accounting - I
2. Monetary Economics- I
3. English
4. Marathi
5. Income Tax
6. Holistic
7. Development.

Sem.-IV विषय

1. Financial Accounting - II
2. Monetary Economics- II
3. English
4. Marathi
5. Organizational Behaviour
6. Scoretaveial Practice.

तृतीय वर्ष वाणिज्य (B.Com. III)

पात्रता :- नागपूर विद्यापीठाची Sem.III, IV (द्वितीय वर्ष वाणिज्य) ही परीक्षा उत्तीर्ण झालेले व A.T.K.T. सुट प्राप्त विद्यार्थी पात्र ठरतील किंवा प्रवेशासाठी समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण असलेले विद्यार्थी पात्र ठरतील. Sem. I, II, III, IV (प्रथम व द्वितीय वर्षाची) गुणपत्रिका प्रवेश अर्जासोबत जोडणे आवश्यक आहे. मात्र प्रथम वर्ष वाणिज्य परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहील.

Sem.-V विषय

1. Financial Accounting-IV
2. Cost Accounting
3. Management Process
4. Indian Economics-I
5. Elective Group-I
   i) Marketing Management
6. Foundation Group-I
   OR Auditing

Sem.-VI विषय

1. Financial Accounting-V
2. Management Accounting
3. Advanced statistics
4. Indian Economics-II
5. Elective Group-II
   i) Human Resource Management
6. Foundation Group-II
   OR Industrial Law

सुचना :- B.A. B.com. B.Sc. भाग-१ चे अभ्यासक्रम विद्यापीठ द्वारे वेळोवेळी निर्गमीत केलेल्या परिपत्रकानुसार राहील.

पदव्युत्तर विभाग (Post Graduate)

-: एम.ए.भाग १ च्या सर्व विद्यार्थ्यांकरीता महत्वाची सूचना :-

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ सत्र २०१२-१३ पासून विभागात सेमिस्टर पध्दत सुरु करण्यात आली आहे. संबंधित विद्यार्थ्यांनी सूचनांकडे लक्ष द्यावे.

M.A. Geography (C.B.C.S.)

भाग-1

Semester-I

Paper- I) History of Geographycal Thought (भौ.विचारवंत)
II) Oceanography (सागरशास्त्र)
III) Geomorphology (Core) (भुरुपशास्त्र)
IV) Biogeography (Core)
Practical - I, Practical - II
Seminar

Semester-II

Paper- I) Research Methodology (संशोधन पद्धती)
II) Environment Geography (पर्यावरणशास्त्र)
III) Climetology (हवामानशास्त्र)
IV) Geography of India
Practical - III, Practical - IV
- Seminar

भाग-2

Semester-III

Paper- I) Economic Geography
II) Geography of Rural Settlement
III) Natural Disaster Management
IV) Agricultural Geography
Practical - V, Practical - VI
Seminar

Semester-IV

Paper- I) Population Geography
II) Geography of Tourism
III) Regional Planning and Development
IV) Geography of Water Resources
Practical - VII, Practical - VIII
Seminar

M.A.Home Economice (गृहअर्थशास्त्र)

भाग-1 (Semester-I & II)

Paper - I) Reserch Methods & Statistiocs (संशोधन पद्धती आणि सांख्यिकी)
II) Textile & Clothing (वस्त्रशास्त्र)
III) Resource Management (संसाधनांचे व्यवस्थापन)
IV) Human Development (मानव विकास)
Textile & Clothing (Practical)

भाग-2 (Semester-III & IV)

Paper - I) Rood & Nutrition (अन्न आणि पोषणशास्त्र)
II) Consumer & The Market (उपभोक्ता आणि विपणन)
III) Home Science evtension education (गृहविज्ञान विस्तार)
IV) Family Dynamics (कौटुंबिक जीवनचक्र)
Food & Nutrition (Practical)

पर्यावरणशास्त्र अभ्यासक्रम

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ नागपूर च्या दि. २७ फेब्रुवारी २००७ च्या परिपत्रकानुसार सत्र २००७-२००८ पासून पर्यावरणशास्त्र हा विषय पदवी वर्गाच्या सर्व शाखासाठी आवश्यक करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार प्रति विद्यार्थी १०० रू. शुल्क आकारण्यात आलेले आहे. हा संपूर्ण अभ्यासक्रम ६ महिन्याचा असून या विषयाची परीक्षा १०० गुणांची आहे.
(टीप-ह्या विषयाच्या अधिक माहितीसाठी प्रा. डॉ. बंडू चौधरी यांच्याशी संपर्क साधावा.)

अनिवार्य संगणक शिक्षण

महाराष्ट्र शासनाच्या निर्णय क्र. ३७००/(१३२)/२०००/ तांशि. ३ दि. ३ आक्टोंबर २००२ नुसार १ जानेवारी २००१ पासून शासकीय सेवेत असणाऱ्या सर्व कर्मचाऱ्यांना संगणक व्यवहारीक ज्ञान अनिवार्य केलेले आहे. महाविद्यालयातील विद्यार्थी/विद्यार्थीनींना सुद्धा माहिती तंत्रज्ञान विषयांतर्गत संगणकाचे ज्ञान आवश्यक झालेले आहे. यांच्या संबंधीत सर्व सूचना विद्यार्थ्यांना महाविद्यालय सुरुझाल्यावर योग्य वेळी देण्यात येईल.

M.Com. (C.B.C.S)

Semester - I

- Advanced Financial Accounting
- Indian Financial System
- Managerial Economics
- Marketing Management

Semester - II

- Research Methodology
- Advanced Cost Accounting
- Co-operation
- Human Resourse Management

Semester - III

- Advanced Mangement Accounting
- Statistical Techniques
- Direct Taxes
- Service Sector Managment

Semester - IV

- International Business Enviroment
- Project
- Indirect Taxes
- Company Law

M.A.Marathi (C.B.C.S)

Semester - I

- प्राचीन व मध्ययुगीन मराठी साहित्याच्या इतिहास
- साहित्यशास्त्र
- नाटक
- संत ज्ञानेश्वर

Semester - II

- आधुनिक मराठी साहित्याच्या इतिहास
- आधुनिक मराठी कविता
- मराठी निबंध वाङ्मय
- साहित्य समिक्षा

Semester - III

- प्राचीन व मध्ययुगीन कविता
- मराठी भाषा, बोली आणि व्याकरण
- दलित-आंबेडकरवादी साहित्य
- वाङ्मय चळवळी

Semester - iV

- मध्ययुगीन - आधुनिक गद्य
- भाषाविज्ञान
- लोकसाहित्य
- साहित्याचा सामाजिक, सांस्कृतीक अभ्यास

(M. A.) 2022-23 ENGLISH

Semester - I

- English Poetry From Chaucer To Milton
- The Renaissance Drama
- Indian Writing In English-I
- The English Novel-I

Semester - II

- Restoration And Eighteenth Century English Literature
- Modern English Drama
- Indian Writing In English-II
- The English Novel-II

Semester - III

- Romantic And Victorian Poetry
- Literary Criticism And Theory-I
- Nineteenth Century Americen Literature
- Research Weiting And Presentation Skills In English Studies-I

Semester - iV

- Twentieth .... English Poetry
- Literary Criticism and theory - II
- Twentieth century Americen literature
- Research Weiting And Presentation Skills In English Studies-II

M.A.Political (C.B.C.S)

Semester - I

- International Law
- Research methodology
- Ancient and Medieval Indian political Thought
- Indian Government politics

Semester - II

- Modern Indian political thought
- International Relations
- pressure Groups and social movements
- Conflict and peace study

Semester - III

- Research Methodology
- Public Administration
- Politics Of Maharastra
- Local Self Government

Semester - IV

- State Politics In India
- Indian Administration
- Pressare Groups And Social Movements
- Human Rights And Indian Constitution

M.A.SANSKRIT (C.B.C.S)

Semester - I

वाड्.मय - पारड्.गत - संस्कृतम् - प्रथमवर्षम्
प्रथमसत्रम् - Semester - I
१) प्रथमप्रश्नपत्र्-वेद ।
२) द्वितीयप्रश्नपत्रम्-व्याकरणम् ।
३) तृतीयप्रश्नपत्रम् - भारतीयदर्शनम् ।
४) चतुर्थपश्नपत्रम् - संस्कृतनाटयं नाटयशास्त्रं च ।

Semester - II

वाड्.मय - पारड्.गत - संस्कृतम् - प्रथमवर्षम
द्वितीयसत्रम् - SEMESTER - II
१) प्रथमप्रश्नपत्रम् - वैदिकसाहित्यम् ।
२) द्वितीयप्रश्नपत्रम् - व्याकरणं भाषाविज्ञानं च ।
३) तृतीयप्रश्नपत्रम् - भारतीयदर्शनम् ।
४) चतुर्थप्रश्नपत्रम् - काव्यशास्मं आधुनिक - संस्कृत - काव्यं च ।

Semester - III

वर्गः३ Group ३ र्ग
संस्कृतसाहीत्यं साहित्यंशास्त्रं च । - Sanskrit Literature And Poetice
१) प्रथमप्रश्नपत्रम् - काव्यं काव्यशास्त्रं च ।
२) द्वितीयप्रश्नपत्रम् - नाटयं नाटयशास्त्रं च ।
Common Paper For All Groups
३) तृतीयप्रश्नपत्रम् - चयनात्मक - पाठयक्रमः- Elective Course
४) चतुर्थप्रश्नपत्रम् - मूलभूत - पाठयक्रम :- Foundation Course

Semester - IV

संस्कृतसाहीत्यं साहित्यंशास्त्रं च - Sanskrit Literature And Poetice
१) प्रथमप्रश्नपत्रम् - काव्यं काव्यशास्त्रं च ।
२) द्वितीयप्रश्नपत्रम् - नाटयशास्त्रं चम्पूकाव्यं च ।
Common Paper For All Groups
३) तृतीयप्रश्नपत्रम् - चयनात्मक - पाठयक्रमः- Elective Course
४) चतुर्थप्रश्नपत्रम् - मूलभूत - पाठयक्रम :- Foundation Course

टीप :- पदव्युत्तर एम.ए. एम.कॉम साठी संलग्निकरण 6 विषयांचे असून विद्यापिठाच्या निर्देशानुसार प्रवेश दिले जातील याची नोंद घ्यावी.

सुचना:- विद्यापीठाकडून अभ्यासक्रमामध्ये फेरबदल झाल्यास तशी स्वतंत्र सूचना, सूचना फलकावर लावण्यात येईल. 2) गणवेष-मागीलवर्षी प्रमाणेच काळा पॅट व आकाशी रंगाचा शर्ट राहील.

विज्ञान विभाग (Science Faculty)

प्रथम वर्ष (B. Sc. I) I[st] Semester & IInd Semester

पात्रता :- विज्ञान विषय घेऊन म.रा.शि.मं.उ.मा. शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा (H.S.S.C) उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण झालेले विद्यार्थी प्रवेशास पात्र ठरतील. प्रवेश गुणवत्ता यादीनुसार देण्यात येतील.

विषय :- 1. Compulsory English, 2. Marathi, 3. Botany, 4. Chemistry, 5. Zoology, 6. Biochemistry, 7. Biotechnology, 8. Physics, 9. Maths, 10. Microbiology

वरील क्र. १ व २ हे आवश्यक विषय आहेत तर, ३ ते १० पैकी कोणतेही तीन विषय खाली दिलेल्या ग्रुपनूसार घेता येतील. (कोणताही एक ग्रुप निवडावा)

सन २०२३-२४ साठी विज्ञान शाखेत (B. Sc. I) प्रथम वर्षासाठी व पुढे खालील प्रमाणे ग्रुप राहतील.

ग्रुप :- 1) Physics, Chemistry, Maths. (PCM),
2) Chemistry, Botany, Zoology. (CBZ),
3) Biochemistry, Chemistry, Biotech (BCB),
4) Biotechnology, Microbiology Chemistry (BMC),
5) Chemistry, Biochemistry Microbiology (CBM)

द्वितीय वर्ष (B. Sc. II) III Semester & IV Semester

पात्रता :- राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाची Sem.I, II (प्रथम वर्ष विज्ञान) ही परीक्षा उत्तीर्ण झालेले व A.T.K.T. सुट प्राप्त विद्यार्थी किंवा नागपूर विद्यापीठाला मान्यता असलेली समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण असलेले विद्यार्थी प्रवेशास पात्र ठरतील.

विषय -प्रथम वर्षात निवडल्याप्रमाणे (आवश्यक विषय सोडून)

तृतीय वर्ष (B. Sc. III) V Semester & VI Semester

पात्रता :- राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाची Sem.III, IV (द्वितीय वर्ष विज्ञान) ही परीक्षा उत्तीर्ण झालेले व A.T.K.T. सुट प्राप्त विद्यार्थी पात्र ठरतील Sem.I, II, III, IV (प्रथम व द्वितीय वर्षाची) गुणपत्रिका जोडणे आवश्यक आहे. Sem. I, II <u>(प्रथम वर्ष) उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.</u>

विषय - द्वितीय वर्षात निवडल्याप्रमाणे

शुल्कासंबधी तपशिल COLLEGE Fees :- 2022-23

विद्यापीठाचे पत्र क्रमांक - रातुमनावि/विद्या/शि/शु./२२/४९३ दि. ०६/०८/२०२२ नुसार

1) Tution Fees

		Amount
A)	U.G :- Arts/Commerce (अनुदानित विद्याशाखा)	800.00
	Science (B.Sc.) (कायम विनाअनुदानित विद्याशाखा)	8270.00
B)	P.G :- Arts	8270.00
	Commerce	7350.00
C)	Non-Sub.	

2) Laboratory Fees

		Amount
A)	U.G. :- Arts Faculty (Geography, Music, Home Eco.)	642.00
	Science Faculty (CBZ, MCB)	1101.00
	Science Faculty (MATH)	734.00
B)	P.G :- Geography/ Home Economics	**1470.00**

3) Term Fees :-

		U.G. Arts/Com.	U.G. Science	P.G.
i)	Library Fee	214.00	321.00	428.00
ii)	Games/Sports & Gymkhana	257.00	321.00	321.00
iii)	Medical Examination Fee	43.00	33.00	33.00
iv)	Physical Efficiency Test	43.00	33.00	33.00
v)	Student-Aid - fund	64.00	107.00	107.00
vi)	Extra curricular Activities	86.00	161.00	161.00
vii)	College magazine	107.00	107.00	107.00
	Total	**814.00**	**1083.00**	**1190.00**

4) University Fees - A) U-G/ P.G :-

		Amount
i)	Enrolment Fees (only for B.A/B.com/ B.Sc.)	118.00
ii)	Annual Fee	134.00
iii)	Student welfare fund	5.00
iv)	Medical- Aid fund	5.00
v)	Student Union Fee	5.00
vi)	Medical Examination Form	5.00
vii)	Games/Sports Fee	27.00
viii)	Ashwamegh Fee	30.00
ix)	E-mail suvidha (only for I & II students)	54.00
x)	Student - Aid fund	5.00
xi)	Disaster managemcnt	11.00
xii)	Environmently Fee (only for B.A/B.com/ B.Sc.)	107.00
xiii)	Immegration Fee	200.00
ix)	Student Accident Insurance.	40.00
x)	N.S.S.	10.00

5) Admission Fees :-

		U.G. Arts/Com.	U.G. Science	P.G.
i)	Admission/Registration Fee	15.00	107.00	107.00
ii)	Identity Card	21.00	21.00	21.00
iii)	Library Card	20.00	20.00	20.00
iv)	College Examination	50.00	50.00	50.00
v)	(Only For B.Sc./M.A.) Non-Granted Course			
	Total	**106.00**	**198.00**	**198.00**

6) Other Fees :- (Only For B.Sc./M.A.)

		U.G. Arts/Com.	U.G. Science	P.G.
i)	Development Fund	—	642.00	642.00
ii)	Maintanance Fund	—	535.00	428.00

टीप : यावर्षी महाविद्यालयात प्रवेश घेणाऱ्या प्रत्येक विद्यार्थ्याकडून क्लाऊड टेक्नॉलॉजीचे अतिरिक्त १०० रु. शुल्क भरावे लागेल.

टिप :- वरील फीस पूर्ण शुल्क भरणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. (शिष्यवृत्ती धारकासाठी लागू नाही.)

-: शिष्यवृत्ती आणि शुल्क सवलत :-

कोणतीही शिष्यवृत्ती/सवलत ७५% उपस्थिती आणि महाविद्यालयातील समाधानकारक वर्तणूक असल्यास मिळेल.

अ) शिष्यवृत्ती :-

१) भारत सरकार मॅट्रकोत्तर शिष्यवृत्ती
२) राज्य सरकारची गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
३) राज्य सरकारची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
४) अपंग विद्यार्थ्यांना मिळणारी शिष्यवृत्ती.
५) अनुसुचित जाती/जमाती/भटक्या जमाती यांना मिळणारी भारत सरकारची शिष्यवृत्ती.
६) एकलव्य आर्थिक सहाय्य योजना (फक्त पदव्यूत्तर वर्गासाठी)
७) बिडी/खाण कामगारांच्या मुलामुलींना मिळणारी शिष्यवृत्ती. यापैकी कोणतीही एकच शिष्यवृत्ती घेता येईल.

वरील शिष्यवृत्ती मिळण्यासाठी आवश्यक पात्रता व अटीसंबंधी नियमाची माहिती महाविद्यालयातून श्री.दि.प.सलामे कनिष्ठ लिपीक यांचेकडून संबंधित विद्यार्थ्यांनी प्राप्त करून घ्यावी.

८) शिष्यवृत्तीची देय रक्कम विद्यार्थ्यांच्या राष्ट्रीयकृत बँकेतील खात्यात जमा होत असल्यामुळे विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेत असतांनाच राष्ट्रीयकृत बँकेत स्वतंत्र खाते उघडून व आधार कार्ड लिंक करावे.

शिष्यवृत्ती मिळवून देण्याची महाविद्यालयाची जबाबदारी नाही. तर ती संबंधित विद्यार्थ्याचीच राहील. कोणत्याही कारणासाठी शिष्यवृत्ती किंवा शुल्क सवलत अर्ज भरल्या न गेल्यास संबंधित विद्यार्थ्यांस नियमानुसार दयावे लागणारे संपूर्ण शुल्क भरावे लागेल.

शिष्यवृत्ती फॉर्म सोबत आवश्यक कागदपत्राच्या सत्यप्रतिलिपी जोडणे आवश्यक राहील. विद्यार्थी आवश्यक असलेले कागदपत्रे जोडण्यास असमर्थ असेल तर अशा परिस्थितीत त्यांचा शिष्यवृत्ती फॉर्म/सवलतीचा फॉर्म विद्यार्थ्यांच्याच जबाबदारीवर महाविद्यालय स्विकारू शकेल. परंतु त्याला फॉर्म देतांनाच संपूर्ण वर्षाचे शुल्क भरावे लागेल. याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

ब) भारत सरकार शिष्यवृत्तीसाठी उत्पन्न मर्यादा :-

१) अनुसूचित जाती आणि जमातीसाठी उत्पन्न मर्यादा रू. २,५०,०००/- राहील.
२) विमुक्त जाती/जमाती ,विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागास वर्गीय विद्यार्थ्यांना उत्पन्न मर्यादा रू. १,५०,०००/- इतकी राहील.

क) शुल्क सवलत/Reimb of Fee :- वरील शिष्यवृत्तीच्या उत्पन्न मर्यादेपेक्षा अधिक उत्पन्न असणाऱ्या विद्यार्थ्याला ही सवलत मिळू शकेल. संबंधित विद्यार्थ्यांनी श्री. दि. प. सलामे यांचेशी संपर्क साधावा.

ड) सवलती :-

१) राजश्री छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना :- (आर्थिक मागास)

अ) महाराष्ट्र शासनाने निर्धारित केलेल्या रू. ८,००,०००/- उत्पन्न गटातील पालकांच्या पाल्यांनाच ह्या सवलतीचा फायदा मिळेल.
ब) संबंधित विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा.
क) या योजनेकरिता संबंधित विद्यार्थ्यांची डोमेसाईल सर्टीफिकेट आवश्यक आहे.
ड) पदवी किंवा पदव्यूत्तरला A.T.K.T. अंतर्गत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्याला ही सवलत मा. सहसंचालक (उच्च शिक्षण) नागपूर विभाग नागपूर, यांनी मान्यता दिल्यानंतरच मिळेल.
इ) शुल्क माफीचा अर्ज, उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र, अपत्यासंबंधी प्रमाणपत्र व गुणपत्रिका हयांच्या प्रत्येकी दोन प्रती प्रवेश अर्जासोबत जोडावे.
फ) उत्पन्नाचा दाखला (प्रमाणपत्र) मा. तहसिलदार यांच्या सहीचा असावा.
ग) फक्त पहिल्या दोन अपत्यांना राजश्री छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती सवलत मिळेल.
ह) उत्पन्न लिहितांना मागील वर्षाचे (२०२२-२३) उत्पन्न देणे आवश्यक राहील चालू वर्षाचे उत्पन्न दिल्यास अर्ज रद्द करण्यात येईल.
ज) आई/वडील जिवंत असतांना विद्यार्थ्यांचे पालक किंवा स्वत: पालक म्हणून सही करु नये. सर्व प्रथम वडीलाची सही घ्यावी. वडील जिवंत नसतील तर आईची सही घ्यावी. आई-वडील दोघेही जिवंत नसतील तर पालकाची सही आणावी.
क) वडील किंवा आई मरण पावल्यास तसे प्रमाणपत्र सरपंच किंवा ग्रामपंचायत सचिव यांच्या सही शिक्क्या सह दोन प्रतीत जोडणे आवश्यक आहे.
ल) विद्यार्थ्यांनी अर्ज ऑनलाईन संपूर्ण माहितीसहित भरून कार्यालयात योग्य मुदतीच्या आत सादर करावे ही जबाबदारी सर्वस्वी विद्यार्थ्यांचीच राहील. वरील कारणाकरिता तसेच ७५% उपस्थिती नसल्यास अर्ज अस्विकृत झाल्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही ह्यासाठी विद्यार्थ्याला पूर्ण वर्षाचे शुल्क भरावे लागेल.
म) असे अर्ज महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यापासून १५ दिवसाचे आत सादर करायलाच पाहिजे.
न) फी माफीची सवलत मिळण्यासाठी आणि ही सवलत चालू राहावी म्हणून विद्यार्थ्यांची नियमित **७५ टक्के** उपस्थिती, चांगली वर्तणूक व समाधानकारक प्रगती असणे आवश्यक आहे दर तिमाहीला एकंदर शैक्षणिक दिवसापैकी ७५ टक्के उपस्थिती असणे आवश्यक आहे. ही शेकडा ७५ टक्के उपस्थिती प्रत्येक महिन्यात व प्रत्येक विषयात असणे आवश्यक आहे. **तरच फ्रिशीप, R.C.S.M.S.S./ शिष्यवृत्ती सवलत मिळेल.**
ओ) कोणताही विद्यार्थी शिक्षणाबाबत रिकामा राहून खंड पडला असेल तर खंड प्रमाणपत्र (Gap Certificate) व त्याच्या दोन सत्यप्रती सादर करावे लागेल.

३) स्वातंत्र्य संग्राम सैनिकांच्या मुलामुलींना मिळणारी सवलत

पात्रता व अटी :-

अ) मागील परीक्षेत उत्तीर्ण तसेच A.T.K.T. अंतर्गत विद्यार्थ्याला ही सवलत मिळेल.
ब) या सवलतीसाठी दरमहा ३०० रू. पेक्षा अधिक उत्पन्न नसावे.
क) ही सवलत स्वातंत्र्य संग्राम सैनिकाच्या मुलांना व वडील हयात नसल्यास नातवंडांना मिळेल.
ड) कमीत कमी एक महिना कारावास झाल्यास जेलचा दाखला असावा.

४) सैनिकांच्या/माजी सैनिकांच्या मुलामुलींना मिळणारी सवलत

पात्रता व अटी:-

अ) सैनिकांची मुले/मुली/विधवा पत्नी यांना सवलत मिळू शकते.
ब) यासाठी उत्पन्नाची अट नाही.
क) डिस्ट्रिक्ट सोल्जर/सेलर्स/एअरमेन बोर्ड यांच्याकडून सवलती पात्र असल्याबद्दलचा दाखला आवश्यक आहे.
ड) विद्यार्थी मागील परीक्षेत उत्तीर्ण किंवा A.T.K.T. सवलत प्राप्त असावा.

५) पालकाचे रू.२,५०,००० पेक्षा अधिक उत्पन्न असणाऱ्या अनुसुचित जाती, जमाती, विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या सवलती.

पात्रता व अटी :-

अ) विद्यार्थी अनुसूचित जाती जमातीचा असावा.
ब) शिक्षणात खंड पडला असेल तर खंड प्रमाणपत्र (Gap Certificate) देणे आवश्यक आहे.
क) अनुसूचित जाती/जमाती गटाच्या रू.२,५०,०००/- पेक्षा अधिक उत्पन्न असणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र, जातीचे प्रमाणपत्र (Declaration of Income & caste) गुणपत्रिका यांच्या एक एक प्रती जोडाव्या लागतील.

५. अ) पालकाचे रु. १,५०,०००/- पेक्षा अधिक उत्पन्न असणाऱ्या अनुसुचित वि.ज./भ.ज.,विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागास प्रवर्गाच्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या सवलती

ब) विद्यार्थी, एन.टी., एस. बी.सी, ओ.बी.सी प्रवर्गाचा असावा.

क) **एन.टी., एस बी.सी., ओ.बी.सी., विद्यार्थ्यांकरीता डोमेसियल सर्टीफीकेट अनिवार्य आहे.**

ड) एन. टी., एस. बी.सी., ओ.बी.सी गटाच्या रू. १,५०,०००/- पेक्षा अधिक उत्पन्न असणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे उत्पनाचे प्रमाणपत्र, जातीचे अधिवास प्रमाणपत्र आणि गुणपत्रिका यांच्या एक एक प्रती जोडाव्या.

टिप :- एकदा महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर पुन्हा कोणत्याही कारणास्तव कोणतेही कागदपत्रे परत मिळणार नाही. वर्षाच्या शेवटी **फक्त** गुणपत्रिका मिळेल. मात्र कागदपत्राच्या झेरॉक्स प्रती काढण्याकरीता रेकॉर्ड दाखविण्याचे ५०/- रू. लागतील. कोणत्याही अवस्थेत कार्यालयाचे बाहेर कागदपत्रे नेता येणार नाही. या संबंधात विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते की, शक्यतो प्रवेश घेण्याच्या अगोदर आपल्या मूळ कागदपत्रांच्या पुरेशा झेरॉक्स प्रती काढून घ्याव्यात व त्या साक्षांकित करून ठेवाव्यात.

समर्थ महाविद्यालय-प्रायोजित पारितोषिके - अ) पदवी वर्गासाठी

क्र.	प्रायोजक	प्रायोजन	ठेवराशी	लाभार्थी
१)	स्व.श्री. बाळकृष्णराव खानोरकर, लाखनी	स्व.उल्हास बाळकृष्ण खानोरकर स्मृती	५००/-	बी.ए.अन्त्य परीक्षेत प्रथम येणाऱ्यास
२)	डॉ. अजय अनंतराव खानोरकर, अकोला	स्व.श्रीमती राधाबाई खानोरकर अकोला स्मृती	१५००/-	बी.ए. अन्त्य परीक्षेत गुणानुक्रमे प्रथम आलेल्या शिक्षक किंवा शेतकऱ्याच्या मुलीस
३)	डॉ. अजय अनंतराव खानोरकर, अकोला	स्व.श्रीमती राधाबाई खानोरकर अकोला स्मृती	१५००/-	बी.कॉम.अन्त्य परीक्षेत शिक्षक किंवा शेतकऱ्याच्या पाल्यास (मुलगा किंवा मुलगी)
४)	श्री. अजय अनंतराव खानोरकर, अकोला	स्व.श्री. लक्ष्मणराव खानोरकर अकोला स्मृती	१५००/-	बी.ए. अन्त्य परीक्षेत इंग्रजी विषयात प्रथम आलेल्यास
५)	प्रा. आनंदराव – खोलकुटे, लाखनी	स्व.सौ.अंजलीदेवी खोलकुटे, नागपूर स्मृती	३०००/-	बी.ए.अन्त्य परीक्षेत गृहअर्थशास्त्र विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त मुलीस
६)	श्री मोहनराव प. भांडारकर, लाखनी	स्व.सौ. इंदिराबाई लाखनीकर स्मृती	३०००/-	बी.ए. अन्त्य परीक्षेत गृहअर्थशास्त्र विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त मुलीस
७)	श्री विजयराव देशमुख, नागपूर.	श्री समर्थ रामदास स्वामी स्मृती	११११/-	बी.ए. अन्त्य परीक्षेत इतिहास विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्यास
८)	प्रा.अरूण ना. कडबे, लाखनी	स्व.बाळकृष्ण नारायणराव कडबे स्मृती	१०००/-	बी.ए. अन्त्य परीक्षेत संस्कृत विषयात प्रथम येणाऱ्यास
९)	प्रा.अरूण ना. कडबे, लाखनी	स्व.बाळकृष्ण नारायणराव कडबे स्मृती	१०००/-	बी.ए. अन्त्य परीक्षेत इंग्रजी वाङ्मय विषयात प्रथम येणाऱ्यास
१०)	प्रा. सत्यवान शं. मेश्राम, नागपूर	स्व. शंकरराव हरिभाऊ मेश्राम कनेरी स्मृती	११११/-	बी.ए. अन्त्य मध्ये 'मराठी' वाङ्मय विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्यास
११)	श्री भगवंतराव सोनवाणे, जळगाव	श्री भगवंतराव सोनवाणे, जळगाव	१०००/-	बी.कॉम. परीक्षेत प्रथम येणाऱ्यास
१२)	श्री. युनूसभाई हाजी सुलेमान आकबाणी लाखनी	पै.हाजी गणी खनून हाजी सुलेमान आकबाणी लाखनी	१५००/-	बी.ए. अन्त्य परिक्षेत गृहअर्थशास्त्र विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्यास
१३)	श्रीमती विनिताताई अनिल सोमन	स्व.प्रा. अनिल वासुदेव सोमन स्मृती	२५००/-	बी.कॉम. अन्त्यपरिक्षेत प्रथम येणाऱ्यास
१४)	डॉ. गो. नि.हडप नागपूर.	स्व.सौ. मंजुषा मनोहरराव हडप स्मृती	२०००/-	बी.कॉम. अन्त्य परीक्षेत प्रथम येणाऱ्यास
१५)	डॉ. गुरूप्रसाद गोविंदराव पाखमोडे, लाखनी	श्री. गोविंदराव लक्ष्मणजी पाखमोडे, मुरमाडी/लाखनी	५०००/-	बी.ए. अन्त्य परीक्षेत प्रथम येणाऱ्यास.
१६)	मा.सेवकजी वाघाये (माजी आमदार साकोली विधानसभा क्षेत्र)	श्रीमती.लक्ष्मीबाई वाघाये यांचे नावे	११०००/-	बी.ए.अन्त्य परीक्षेत प्रथम येणाऱ्यास
१७)	मा.सेवकजी वाघाये (माजी आमदार साकोली विधानसभा क्षेत्र)	श्रीमती लक्ष्मीबाई वाघाये यांचे नावे	५०००/-	प्रोत्साहनपर बक्षिसे
१८)	मा. भानुदासजी वंजारी (से. नि. अधि. स.म. लाखनी)	श्री. गोविंदराव लक्ष्मणराव वंजारी पारितोषिक	२०००/-	बी.ए.३ मधून संस्कृत विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्यास
१९)	श्री. बाबुभाई आकबानी लाखनी यांच्या तर्फे	कु. अश्मा बाबुभाई आकबानी हिच्या नावे	२५००/-	बी.ए. ३ मधुन इंग्रजी विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्यास
२०)	श्रीमती विनिताताई अनिल सोमन	स्व.प्रा. अनिल वासुदेव सोमन स्मृती	२५००/-	महाविद्यालयातील अष्टपैलू विद्यार्थ्यांसाठी अ) किमान ४५% गुण, ब) सांस्कृतिक कार्यक्रमात विशेष प्राविण्य, क) विद्यापिठ मैदानी स्पर्धेत सहभाग, ड) रा.से.यो. विशेष पुढाकार
२१)	प्रा. ज्ञानेश्वर भेजनाथ पटले, सालेभाटा	स्व.प्रमिलाताई भेजनाथ पटले स्मृती	५०००/-	बी.ए. अन्त्य मधून ओ.बी.सी. प्रवर्गातून प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थीनीस
२२)	डॉ. अल्काताई सोरदे	ठेव पारितोषिके	५००००/-	सदर पारितोषिके मराठी विषयात सर्वाधिक गुण घेणाऱ्या १ ल्या २ विद्यार्थ्यास प्रत्येक विद्याशाखेत प्रत्येक वर्गासाठी दिली जातील.
२३)	श्री. जयकृष्ण फेंडरकर	स्व. श्रीरामजी फेंडरकरक यांचे स्मृती प्रित्यर्थ	५०००/-	बी.ए. भाग १ मधून सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्यास.
२४)	श्री. स्यामराव पंचवटे	तर्फे	१०००/-	बी.एस.सी.अंत्य सर्वाधीक गुण प्राप्त करणाऱ्यास
25)	प्राचार्य डॉ. दिगांबर दत्तात्रय कापसे	स्व. दत्तात्रय विठोबा कापसे स्मृती प्रित्यर्थ	१५००/-	बी. ए. अंत्य परिक्षेत इतिहास विषयान सर्वधिक गुण प्राप्त विद्यार्थी

ब) पदव्युत्तर वर्गासाठी

क्र.	प्रायोजक	प्रायोजन	ठेवराशी	लाभार्थी
१)	श्री बाबुभाई आकबानी लाखनी	पै.हाजी सत्तार हाजी सुलेमान आकबानी स्मृती	१५००/-	एम.ए. अंत्य (मराठी) परीक्षेत प्रथम येणाऱ्या मुलास.
२)	श्री बाबुभाई आकबानी लाखनी	पै.हाजी सत्तार हाजी सुलेमान आकबानी स्मृती	१०००/-	एम.ए.अंत्य (मराठी) परीक्षेत प्रथम येणाऱ्या मुलीस.
३)	श्री.आ.द.खोलकुटे (माजी कार्यकारी प्राचार्य)	स्व.केशवसुत स्मृती प्रित्यर्थ	१५००/-	एम.ए.अंत्य परीक्षेत प्रथम येणाऱ्यास
४)	श्री प्रमोदकुमार शुक्ला (मुरमाडी /सावरी)	स्व.सौ.कल्पना प्रमोद शुक्ला स्मृती प्रित्यर्थ	२०००/-	एम.ए.अंत्य (संस्कृत) परीक्षेत प्रथम येणाऱ्यास

-:: उपस्थिती संबंधी नियम ::-

अ) महाविद्यालयात विद्यार्थ्याने कोणत्याही महिन्यात प्रवेश घेतला तरी प्रत्येक विषयाच्या शैक्षणिक तासाला १०० टक्के (Period) उपस्थिती असणे अपेक्षित राहील. परीक्षेकरीता किमान ७५% उपस्थित असणे आवश्यक आहे. नसल्यास परीक्षेचा फॉर्म भरता येणार नाही. तसेच परीक्षेला बसता येणार नाही.

ब) परवानगी न घेता अनुपस्थित राहिल्यास प्रत्येक तासाला ५० पैसे दंड आकारण्यात येईल. आजारपणा निमित्ताने अनुपस्थित राहत असल्यास वैद्यकीय प्रमाणपत्राच्या आजारपणाच्या काळात सादर करणे आवश्यक आहे. अन्यथा नंतर दिलेल्या अर्जाचा विचार केला जाणार नाही. आजारपण, रा.से.यो. शिबीर, क्रीडा स्पर्धा निमित्त बाहेरगावी जाणे यासाठीच क्षम्य समजली जाईल.

क) उपस्थितीचा हिशेब खालील **दोन सेमिस्टर पध्दतीने होईल. १) जुलै ते नोव्हेंबर- २०२३ २) डिसेंबर ते एप्रिल २०२४ ज्या विद्यार्थ्यांची उपस्थिती सेमिस्टर पध्दतीत कमी राहील.** त्याचे शिक्षण शुल्क त्या विद्यार्थ्याना भरावे लागेल. किंवा त्याला शिष्यवृत्ती रकमेचे वाटप होणार नाही. अन्यथा त्याचे नाव महाविद्यालयातून काढून टाकले जाईल. या बाबतीत पालकाशी कोणताही वेगळा पत्र व्यवहार केला जाणार नाही. उपस्थितीबाबत विद्यार्थी व पालकाचीच स्वतःची जबाबदारी राहील.

ड) दिवाळी सुट्टी नंतरच्या पहिल्या दिवशी उपस्थित राहणे अनिवार्य आहे. अनुपस्थितीसाठी रू. ५/- दंड आकरण्यात येईल.

-:: परीक्षा संबंधी नियम ::-

महाविद्यालयीन परीक्षेसाठी वेळोवेळी स्वतंत्र सूचना लावण्यात येतील विद्यापीठ परीक्षेला बसण्यासाठी विद्यापीठाने ज्या पात्रता, अटी निश्चित केल्या आहेत त्या विद्यार्थ्याला पूर्ण कराव्या लागतील. (उदा. वर्गातील ७५% उपस्थिती, शारीरिक शिक्षणातील ८०% उपस्थिती तसेच (N.S.S.) मधील ८०% उपस्थिती याशिवाय शारीरिक क्षमता परीक्षेतील व वैद्यकीय तपासणीमधील उपस्थिती आवश्यक समजली जाते. विद्यापीठाने ह्या किंवा इतर कोणत्याही कारणास्तव परीक्षा आवेदन नामंजूर केल्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.

-:: विद्यार्थी सहायता निधी ::-

या निधीतून विद्यार्थ्यांना गुण, पात्रता व आर्थिक गरज व आकस्मिक संकट या आधारावर आर्थिक सहायता दिली जाते. जे मागील परीक्षा उत्तीर्ण होवून वरच्या वर्गात जातील त्याच विद्यार्थ्यांनी प्रवेश देण्याची अंतिम तिथी संपल्यानंतर १५ दिवसाचे आत अर्ज करावयाचा आहे. हयासाठी वेगळी सूचना दिली जाणार नाही. या निधीच्या वितरणासाठी दरवर्षी एक समिती नियुक्त केली जाते व मा. प्राचार्य हे समितीचे अध्यक्ष असतात.

-: शुल्कासंबंधी नियम :-

१) एखाद्या विद्यार्थ्याने महाविद्यालयात प्रवेश घेतला की, त्या सत्राचे शिक्षण शुल्क व इतर पूर्ण शुल्क द्यावे लागेल.

२) सर्व प्रकारची बाकी रक्कम दिल्यानंतर विद्यार्थ्याचे परीक्षेकरीता प्रवेश आवेदन पत्र विद्यापीठाकडे पाठविता येईल.

३) एखादा विद्यार्थी कोणत्याही कारणास्तव विद्यापीठ प्रवेशाच्या अंतिम तिथिनंतर महाविद्यालय सोडून गेल्यास त्याला त्याने दिलेले पैसे तर परत मिळणार नाही उलट त्याने संपूर्ण वर्षाचे शुल्क दिल्याशिवाय कोणत्याही प्रकारचे प्रमाणपत्र त्यास मिळू शकणार नाही.

४) Duplicate T.C. साठी रू. ५०/- शुल्क आकारले जाईल.

५) Bonafied Certificate साठी रू. ५०/-

६) प्रवेश घेतल्यानंतर कागदपत्रे तात्पुरते देण्यासाठी रू. ५०/-

७) Duplicate परिचय पत्र रू. ५०/-

विशेष सूचना :- शुल्क, निधी, सवलती व अभ्यासक्रम यात सत्रामध्ये काही बदल झाल्यास तो वेळोवेळी सूचित करण्यात येईल व तो विद्यार्थ्याना बंधनकारक राहील.

-:: अन्य महत्वाच्या सूचना ::-

१) उशीरा प्रवेश व अभ्यास शाखा बदल :- नागपूर विभागीय बोर्ड/शिक्षणाधिकारी अथवा नागपूर विद्यापीठ यांनी ठरवून दिलेल्या अंतिम प्रवेश तिथीनंतर महाविद्यालयात प्रवेश केवळ संबंधीत अधिकाऱ्यांच्या लेखी संमतीनंतरच जागा शिल्लक असल्यास होऊ शकेल. तथापि असा प्रवेश देणे महाविद्यालयास बंधनकारक नाही. उशिरा प्रवेश, उशीरा फॉर्म सादर करणे, विषय बदल, महाविद्यालय स्नेह मेळावा, परीक्षा, सायकल स्टॅंड व सर्व शुल्कात समाविष्ट असलेल्या उपक्रमांशी इ. साठी अतिरिक्त शुल्क आकारले जाऊ शकेल.

परीक्षा फॉर्म भरण्याच्या वेळी ७५% पेक्षा कमी उपस्थिती असल्यास फॉर्म/फी महाविद्यालय स्विकारणार नाही. काही विशिष्ट परिस्थितीत पालकांनी स्वतः प्राचार्यांना भेटून विनंती अर्ज सादर केल्यास बाब विचारार्थ घेतली जाईल. अंतिम प्रवेश तिथीनंतर अभ्यास शाखा बदलविता येणार नाही. शाखा बदल करावयाचा झाल्यास जास्तीचे शुल्क आकारले जाईल. अंतिम प्रवेश तिथी पूर्वी आवश्यक अटी पूर्ण कराव्या लागतील. या उशिरामुळे उपस्थिती कमी पडल्यास त्याची संपूर्ण जबाबदारी विद्यार्थ्यावर राहील. जागा असल्यासच शाखा बदलाचा विचार होऊ शकेल.

२) दंड :- गैरवर्तणूक इत्यादी गोष्टीसाठी मा. प्राचार्य संबंधित विभाग प्रमूखाच्या/प्राध्यापकांच्या सल्यानुसार दंड करू शकतील .अशा कारणास्तव आकारलेल्या दंडास कोणतीही सुट मिळणार नाही. विद्यार्थ्यांनी आपल्या पालकांना भूर्दंड बसणार नाही अशी काळजी घ्यावी. आवश्यकतेनुसार एखाद्या विद्यार्थ्याच्या वर्तनासंबंधी पालकाकडून लेखी हमी रक्कम अमानत म्हणून आकारली जाते.

रा.से. योजना शिबिराला/क्रीडा स्पर्धेसाठी/विविध स्पर्धासाठी तेवढ्या काळाची अनुपस्थिती क्षम्य समजली जाईल. हयासाठी विभाग प्रमुखामार्फत अर्ज करावा.

३) निलंबन (Expulsion) :- विद्यार्थ्यांनी नियमांचे काटेकोरपणे पालन करावे आणि प्राचार्य , प्राध्यापक , ग्रंथपाल व महाविद्यालयातील इतर कर्मचारी यांच्याशी व परस्पराशी सुध्दा सभ्यतेने वागावे. पूर्वसत्रांत ज्या विद्यार्थ्याच्या वर्तनाबाबत तक्रारी होत्या त्यांना पालक सभेच्या पदाधिकाऱ्याचे शिफारस पत्र आणावे लागेल व पालकाचे लेखी हमी पत्र सादर करावे लागेल. तरच प्रवेशाचा विचार करता येईल.

४) माहिती पुस्तिकेतील बदल :- प्राचार्यांना प्रसंगानुरूप माहितीत बदल, सुधारणा किंवा दुरूस्ती स्वतंत्र सूचना काढून करता येईल याची नोंद घ्यावी.

-:: महत्वपूर्ण सूचना ::-

विश्व विद्यालय अनुदान आयोग नवी दिल्ली च्या फेब्रु. २००८ च्या पत्रक्रमांक No. F1 B/2006 (CPP) = # अनुसार) तसेच सर्वोच्च न्यायालय भारत सरकार च्या खटला क्र. २४२९५/२००४ च्या निर्णयानुसार विद्यार्थ्यांची रॅगिंग घेणे (कोणत्याही प्रकारचा शारीरिक किंवा मानसिक छळ करणे हा गंभीर स्वरूपाचा गुन्हा असून असा गुन्हा कोणत्याही विद्यार्थ्यांच्या हातून घडल्यास त्याला त्याचे स्पष्टीकरण लेखी देण्याची संधी देण्यात येईल व हे स्पष्टीकरण समाधानकारक आढळून न आल्यास अशा विद्यार्थ्यावर महाविद्यालयाकडून काढून टाकण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.

Warning - If any incident of ragging comes to the notice of the authority the concered 'Student shall be given liberty to explain and if his explanation is not satisfactory, the authority would expell him from the institution.

शैक्षणिक वेळापत्रक सत्र २०२२-२३

१) शैक्षणिक वेळापत्रकासबंधी सुधारित माहिती विद्यापीठाकडून प्राप्त झाल्यावर महाविद्यालयाच्या सूचना फलकावर लावली जाईल.

२) महाविद्यालयात अंतर्गत मूल्यमापनासाठी वर्षातून चार घटक चाचणी व एक सराव परीक्षा घेण्यात येतात. टिप :- वरील परीक्षांच्या कालावधीकरीता परिस्थितीनुसार बदल करण्याचा प्राचार्याचा निर्णय अंतिम राहील. घटक चाचण्यासंबंधीच्या सूचना फलकावर लावण्यात येतील.

सर्व विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठ गीत पाठ करावे.

N.S.S. ची प्रार्थना:- 'खरा तो एकच धर्म' सर्व विद्यार्थ्यांनी पाठ करावे.

ग्रंथालय

अ) विद्यार्थ्यांकरिता ग्रंथालय नियमावली :-

१) ग्रंथालयातील पुस्तकाची माहिती विद्यार्थ्यांनी चिठ्ठीद्वारे करावी. पुस्तकाची मागणी करतांना मागणी पत्रिकेत पुस्तकाचा वर्गांक (Classification No.), दाखल अंक (Accession No.), वर्गीकृत तालिकेच्या वा कार्ड कॅटलॉग (Card Catalogue) सहाय्याने लिहा. (Card Catalogue) चा उपयोग करतांना त्याची नासधूस होता कामा नये अन्यथा संबंधित विद्यार्थी दंडास पात्र राहील.

२) प्रत्येक विद्यार्थ्याला पाठ्य पुस्तके व अवांतर प्रत्येकी एकेकच पुस्तक मिळेल. प्रत्येक विद्यार्थ्याने स्वत:चेच सभासद तिकीट वापरणे आवश्यक आहे. दुसऱ्याच्या सभासद तिकीटावर पुस्तके मिळणार नाहीत. पुस्तके आठदिवसातच परत करावी लागतील. या अवधीनंतर जर पुस्तक विद्यार्थ्याने ठेवले असेल तर प्रत्येक पुस्तकामागे दर दिवसाकरिता १ रु. दंड आकारण्यात येईल. पुस्तके परत करतांना वारंवार उशीर करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा ग्रंथालयातून पुस्तके नेण्याचा अधिकार देखील काही. काळ स्थगित करण्यात येईल.

३) एखादे पुस्तक हरविले असल्यास त्या संबंधीची माहिती ग्रंथपालाला त्वरित देण्यात यावी ही माहिती ज्या दिवशी देण्यात येईल, त्या दिवसापासून दहा दिवसाचा वेळ नवीन पुस्तक घेऊन परत करण्याकरिता मिळेल व या काळात दंड आकारण्यात येणार नाही. हरविलेल्या पुस्तकाऐवजी नवीन पुस्तक जर दहा दिवसात देण्यात आले नाही तर पुस्तकाच्या किमतीच्या दुप्पट रक्कम वसुल करण्यात येईल. हरविलेले पुस्तक दूर्मिळ किंवा विशेष महत्वाचे असेल तर जास्त रक्कम देखील वसूल केली जाईल.

४) प्रत्येक विद्यार्थ्याला दोन सभासद तिकिटे देण्यात येतील. एक पाठ्य पुस्तकाकरिता (लाल अक्षरात) दुसरे अवांतर पुस्तकाकरिता (निळ्या अक्षरात) पुस्तक घेतांना सभासद तिकिटे ग्रंथालयात द्यावे व परत करतांना तिकिटे परत मागावी. तिकिटाच्या अभावी पुस्तक देण्यात येणार नाही महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर एक महिन्याचे आंत प्रत्येक विद्यार्थ्याने ग्रंथालय सभासद तिकिटे बनविणे आवश्यक आहे. हे सभासद तिकीट हरविल्यास ते ताबडतोब ग्रंथपालाच्या लक्षात आणून द्यावे. डुप्लिकेट सभासद तिकीट १० रु./- भरुन तयार करता येईल.

५) ग्रंथालयातून दिलेली पुस्तके आवश्यकता भासल्यास ठरलेल्या कालावधीच्या अगोदर देखील परत मागविण्यात येतील अशावेळी पुस्तक परत करण्यात आले नाही तर विद्यार्थी दंडास पात्र ठरेल.

६) संदर्भ व राखीव विभागातील ग्रंथ ग्रंथालयाबाहेर नेता येणार नाहीत. अन्यथा दंड करण्यात येईल व सभासद तिकिट रद्द करण्यात येईल. ही पुस्तके परिचय पत्रावर ग्रंथालयातच वाचावयास मिळतील.

७) ग्रंथालयातील पुस्तक ज्या व्यक्तीने नेले असेल ती व्यक्ती पुस्तके चांगले ठेवण्यासंबंधी व ग्रंथालयात नियमानुसार परत करण्यासंबंधी जबाबदार धरले जाईल.

८) ग्रंथालयातून घेतलेल्या पुस्तकांची पाने काढली किंवा कापली आहेत किंवा ते अन्य प्रकारे खराब करण्यात आले आहे. तसे आढळून आल्यानंतर ते वापरून परत करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यासंबंधी जबाबदार धरण्यात येईल. त्या संबंधी इतर चौकशी करण्यात येणार नाही. प्रत्येक विद्यार्थ्याने ग्रंथालयातून पुस्तक घेतांना ते चांगले आहे किंवा नाही ते पाहावे. पुस्तकाची पाने गहाळ झाली असतील किंवा कापली असतील तर ती बाब त्याने ग्रंथपालाच्या नजरेस पुस्तक घेतेवेळीच आणावी व ग्रंथालयाचा त्यावर शिक्का मारुन घ्यावा. नंतर कोणतीही उजर ऐकली जाणार नाही.

९) कोणताही एखादा ग्रंथ घरी वाचावयास नेण्यासाठी परवानगी देण्याचा अधिकार ग्रंथपालाला आहे.

१०) नेलेला ग्रंथ ठेवून घेण्याची मुदत संपल्यानंतर देखील अधिक काळ पाहिजे असेल तर तो ग्रंथ ग्रंथालयात आणून पून्हा आपल्या नावावर नोंदवून नेता येईल. दूर्मिळ ग्रंथ असल्यास ही सोय उपलब्ध होणार नाही.

११) कोणत्याही ग्रंथावर काही लिहू नये. किंवा त्यावर खुणा करू नयेत. अन्यथा संबंधित विद्यार्थ्यावर दंड आकारला जाईल.

१२) एखादा ग्रंथ अनेक खंडात किंवा विभागात प्रसिध्द झालेला असतो. अशा ग्रंथाचा एखादा ग्रंथखंड किंवा भाग गहाळ झाला तर सहसा त्याचा एकच सुटा खंड किंवा भाग मिळणे कठीण जाते. अशावेळी सुटा भाग न मिळाल्यास त्या ग्रंथाच्या सर्व खंडाची व भागाची म्हणजे पूर्ण संचाची किंमत वाचकाला भरपाई करून द्यावी लागेल.

१३) प्रत्येक विद्यार्थ्याने वार्षिक परीक्षेच्या तीन दिवस अगोदर ग्रंथालयाची सर्व पुस्तके परत करणे व ग्रंथालयाचे नादेय प्रमाणपत्र घेणे आवश्यक आहे. त्याशिवाय परीक्षेचे प्रवेश पत्र मिळणार नाही.

१४) इतरांना उपसर्ग पोचेल अशा मोठ्या आवाजात ग्रंथालयात बोलता येणार नाही. वाचन कक्ष केवळ वाचन/लेखन व्यवहारासाठी आहे हे लक्षात घ्यावे.

१५) ग्रंथपालाच्या पूर्व परवानगीशिवाय ग्रंथ भांडारात कुणालाही प्रवेश करता येणार नाही ग्रंथालयात व वाचनालयात येतांना प्रत्येक विद्यार्थ्याने स्वत:चे चालू शैक्षणिक वर्षातील महाविद्यालय ओळखपत्र जवळ बाळगणे आवश्यक आहे. अन्यथा वाचनालयात व ग्रंथालयात प्रवेश करता येणार नाही.

१६) प्रसंगानुसार नियमात बदल करण्याचा अधिकार मा.प्राचार्यांना आहे. सूचनाफलकावर वेळोवेळी दिलेल्या सूचनाचे काटेकोरपणे पालन करावे वरील कोणत्याही नियमाचे विद्यार्थ्याकडून उल्लंघन झाल्यास त्या विद्यार्थ्याला ग्रंथालयात प्रवेश नाकारण्याचा वा पुस्तकांची देवघेव थांबविण्याचा अधिकार ग्रंथपालाला आहे.

ब) ग्रंथपेढी :- विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या मदतीने गरीब होतकरू विद्यार्थ्यांची क्रमिक पुस्तकांची गरज भागविण्यासाठी ग्रंथपेढी सुरु करण्यात आलेली आहे. ग्रंथपालाशी संपर्क साधून गरजुंनी नियम माहित करून या योजनेचा फायदा घ्यावा.

क) वाचनालय :- विद्यार्थ्यांना रिकाम्या वेळात अवांतर वाचनासाठी प्रशस्त वाचनकक्षाची सोय आहे. निरनिराळ्या विषयावर दैनिके, साप्ताहिके, पाक्षिके, व मासिके उपलब्ध असतात. त्याच्या वापरासंबंधी नियम समजावून घ्यावे व त्याचा फायदा घ्यावा अशी अपेक्षा आहे.

विशेष सूचना :- अ) कोणत्याही ग्रंथाचे किंवा वाचन साहित्याचे झेरॉक्स, ग्रंथपालांच्या परवानगी शिवाय करता येणार नाही.
ब) जे साहित्य उपलब्ध करून देण्यात आले त्याची विद्यार्थ्याने जाणूनबुजुन नासधूस केली तर दंड आकारण्यात येईल. अधिक माहीतीसाठी ग्रंथपालाशी संपर्क साधावा.

-:: विशेष महत्त्वाची सूचना ::-

महाविद्यालयात विद्यापीठाने निर्धारित केलेल्या शुल्काव्यतीरिक्त जे नमूद केले आहे ते वगळून अन्य कोणतेही अतीरिक्त शुल्क आकारल्या जात नाही. परंतु राष्ट्रीय शिक्षण संस्था लाखनीने घालून दिलेल्या पूर्वापार हिशेब पद्धतीनुसार महाविद्यालयाच्या विकासार्थ विविध स्त्रोतांतून निधी उभारला जातो. यात शिस्तपालनार्थ दंड स्वरूपात महाविद्यालयातर्फे विद्यार्थ्यांकडून घेतला जाणारा निधी, तसेच पुनर्प्रवेशार्थी विद्यार्थ्यांसंबंधीचे महाविद्यालय विकास सहयोग निधीचे धोरण वा अन्य स्त्रोतांमधून प्राप्त होणाऱ्या रकमा या सर्वांचा हिशेब राष्ट्रीय शिक्षण संस्था Management Account मध्ये समाविष्ट करण्याची पूर्वापार पद्धती आहे.

तसेच महाविद्यालयाची विज्ञान विद्याशाखा ही कायम विना अनुदानित असून बॉयोटेक्नॉलॉजी ग्रुप चालविणारे समर्थ महाविद्यालय हे भंडारा जिल्हयातील एकमात्र महाविद्यालय आहे. या ग्रुपला प्रवेश घेणाऱ्यांकडून सदर ग्रुपसाठी आवश्यक सुविधा उभारण्यास्तव फक्त प्रथम वर्ष प्रवेशाचे वेळी रु. ५०००/- विद्याशाखा विकासनिधीची तरतूद केली आहे. सदर निधीसुद्धा महाविद्यालयाच्या विकास निधीच्या अंतर्गत हिशेबात समाविष्ट असतो याची नोंद घ्यावी.

अन्य उपक्रम

१) **राष्ट्रीय सेवा योजना (N.S.S.)** :- विद्यार्थ्यांमध्ये श्रमाची प्रतिष्ठा वाढावी म्हणून आर्थिक, सामाजिक व अन्य कार्यक्रम आयोजित केले जातात. दरवर्षी श्रम संस्कार शिबिर आयोजित केले जाते. यात भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी १९९८-९९ सत्रापासून १० अतिरिक्त गुण देण्याची पध्दती सुरु झाली आहे. विद्यार्थ्यांनी घेतलेला सहभाग, वर्तणूक, उपस्थिती, कार्यतत्परता या सर्वांचा विचार करून सदर गुण दिले जातात. त्याचा विद्यापीठ परीक्षेत उपयोग होतो. कार्यक्रम दुपारी ३.०० नंतरच होतील.

२) **राष्ट्रीय छात्रसेना (National Cadet Corps)** :- महाविद्यालयात अनेक वर्षापासुन एन. सी. सी. पथक कार्यरत आहे. आपले पथक विद्यापीठातील सर्वोत्कृष्ठ पथकापैकी एक आहे. या पथकामध्ये मुले आणि मुली मिळुन ५२ विद्यार्थ्यांची निवड केल्या जाते. एन.सी.सी. विभागातर्फे सर्व विद्यार्थ्यांना वेगवेगळया स्तरावरील शिबीरांमध्ये पाठविल्या जाते. उत्कृष्ठ कैडेटस्ला आवश्यक ते मार्गदर्शन करून पुढे जाण्यास प्रोत्साहित केले जाते. आमच्या एन.सी.सी. पथकातील अनेक माजी कॅडेटस् पोलीस दल आणि सशस्त्र दलांमध्ये सेवा देत असून महाविद्यालयाचा लौकीक वाढवित आहेत. सदर विभागाचे प्रमुख प्रा. बा.का. रामटेके हे आहेत.

३) **आजीवन अध्ययन आणि विस्तार विभाग** :- महाविद्यालयात निरंतर प्रौढ शिक्षण व लोकसंख्या मंडळ कार्यरत आहे. या द्वारे निरंतर प्रौढ साक्षरता अभियान व जाणीव जागृती केली जाते. यात सहभाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना विद्यापीठाच्या निर्देशानुसार गुण दिले जातात. त्यासाठी उपस्थिती, सहभाग, कार्यतत्परता व वर्तणुकीचा विचार केला जातो. कार्यक्रम दुपारी ३ नंतरच होतील.

४) **बौद्धिक व सांस्कृतिक विभाग** :- विद्यापीठ कायद्यानुसार प्रतिनिधी मंडळात बौद्धिक व सांस्कृतिक गुणवत्तेच्या आधारावर प्रतिनिधी निवडण्याची पध्दत १९९६-९७ सत्रापासून सुरु झाली आहे. गीतगायन स्पर्धा, वादविवाद, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, विद्यापीठ आंतरविद्यापीठ व आंतरमहाविद्यालय स्तरावर भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यालाच प्रतिनिधीत्व मिळते. विद्यार्थ्यांची बौद्धिक व सांस्कृतिक गुणवत्ता वाढावी म्हणून या विभागाद्वारे विद्यार्थ्याला सहभागी केले जाते. यात भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यासाठी विद्यापीठाच्या निर्देशानुसार गुण दिले जातात.

५) **शारीरिक शिक्षण (Physical Education)** :- या विभागाद्वारे विभिन्न देशी विदेशी खेळाविषयी विद्यार्थ्यामध्ये आवड निर्माण केली जाते. या विभागासंबंधीच्या सूचना व नियम महाविद्यालय सुरु झाल्यानंतर फलकावर लावण्यात येतात. विद्यार्थ्यांनी संबंधीत विभाग प्रमुख प्रा. ध. पां. गिऱ्हेपुजे याचेशी संपर्क साधावा.

६) **वैद्यकीय तपासणी** :- महाविद्यालय ठरविल त्या तारखांना त्या विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी होते. विद्यापीठ Ordinance No. 34 अनुसार ह्या परीक्षेत अनुपस्थित राहिल्यास दंड आकारण्यात येईल.

८) **संस्कृत संस्कार केंद्र** :- संस्कृत संस्कार केंद्र १९९१-९२ सत्रापासुन सुरु करण्यात आले असून त्या केंद्रामार्फत पुढील उपक्रम घेण्यात येतात. १) संस्कृत अभ्यासक्रम २) पाठांतर वर्ग ३) निबंध स्पर्धा ४) व्याख्यानाचे आयोजन, व्याख्यानाच्या माध्यमातून, 'संस्कृत ग्रंथकार' आणि त्यांचे ग्रंथ, यांचा परीचय विद्यार्थ्यांना करून देणे हे केंद्राचे उदिष्ट आहे.

९) **समर्थ स्टडी सर्कल** :- महाविद्यालयाच्या ग्रंथालय विभागातर्फे निरनिराळया मार्गदर्शक पुस्तकांची/स्पर्धा परीक्षेच्या पुस्तकाची सोय करण्यात आली आहे. ह्या संबधी डॉ. गभणे (ग्रंथपाल) यांचेकडे संपर्क साधावा.

१०) दरवर्षी महाविद्यालयातून ''अर्चना'' वार्षिकांकाचे प्रकाशन होत असते. वार्षिकांकासाठी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांकडून वेगवेगळया क्षेत्रासंबधी लेख मागवून प्रकाशित केले जातात. वार्षिकांकासाठी महाविद्यालयात स्वतंत्र समिती स्थापन केलेली आहे.

११) **स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र** :- शैक्षणिक क्षेत्र २०१०-११ पासून महाविद्यालयात स्पर्धा परीक्षांची मार्गदर्शन केंद्र सुरु झाले असून सदर मार्गदर्शन केंद्राचे प्रमुख- **प्रा.डॉ.धनंजय गभणे**

१२) **नेट-सेट मार्गदर्शन केंद्र** :- विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या अनुदानातून शैक्षणिक सत्र २०१० पासून महाविद्यालयात नेट-सेट मार्गदर्शन केंद्र सुरु केले असून सदर मार्गदर्शन केंद्राचे प्रमुख प्रा.ध.पा. गिऱ्हेपुंजे हे आहे.

१३) **करिअर कट्टा** :- मा. सहसंचालक उच्चशिक्षण नागपूर यांच्या दि.१०/०६/२०२२ च्या पत्र क्र. उ.शि.नाग. / आस्था/ करिअर कट्टा / ३४१६/२०२२ नुसार महाविद्यालयात करिअर कट्टा हा उपक्रम राबविण्यात येणार आहे. सदर उपक्रमात सहभागी होण्यासाठी माहितीपुस्तीके शोबत दिलेल्या नोंदणी फार्म मध्ये सर्व माहिती अचुकपणे भरून महाविद्यालयात प्रवेश घेतेवेळी सादर करावी. **प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैय्या**

१४) **Career Katta (करिअर कट्टा)** :- 'करिअर कट्टा' हा महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान सहाय्य केंद्र (MITSC) आणि महाराष्ट्र राज्य उच्च आणि तांत्रिक विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने सुरू करण्यात आला आहे. मूल्यवर्धित कुशल मानवी संसाधने प्रदान करणे, हे त्याचे ब्रीदवाक्य आहे. तरुणांमध्ये उद्योजकीय कौशल्ये विकसित करण्यासाठी 'उद्योजक आपल्या भेटीला' सुरू केले आहे आणि नोकरदार आणि अधिकारी बनवण्यासाठी 'आयएएस आपला भेटीला' सुरू करण्यात आला आहे. त्याच्या 'यूट्यूब चॅनल'द्वारे व्हिडिओ लेक्चर विनामूल्य प्रदान केले जाते. डॉ. संदीपकुमार एन. सरैया (सहाय्यक प्राध्यापक- इंग्रजी) हे महाविद्यालयाचे निमंत्रक तसेच भंडारा जिल्ह्याचेही निमंत्रक आहेत.

15) **Career Guidance Cell (करिअर मार्गदर्शन कक्ष) करिअर मार्गदर्शन आणि समुपदेशन** : - कॉलेजमध्ये 'करिअर मार्गदर्शन आणि समुपदेशन सेल' आहे. हे विद्यार्थ्यांना प्रवेशाच्या वेळी अभ्यासक्रम आणि विषयांच्या निवडीबाबत मार्गदर्शन करते आणि पुढील अभ्यासाचे मार्ग करिअर आणि त्यासाठी तयारी करण्याच्या पद्धती निवडण्याबाबतही विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले जाते. विद्यार्थ्यांना अडचणीच्या काळात समुपदेशनही केले जाते. करिअर मार्गदर्शन कक्ष विद्यार्थ्यांना भारतातील उच्च शिक्षण आणि नोकरीच्या संधींसाठी मार्गदर्शन प्रदान करते. MPSC, UPSC, FOREST, POLICE, BANK, इत्यादी स्पर्धात्मक परीक्षा घेण्यासाठी समुपदेशन आणि प्रशिक्षण कार्यक्रम दिले जातात. सल्लागार आमच्या कॅम्पसला भेट देतात आणि स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी विविध प्रशिक्षण आणि कोचिंगसाठी प्रवेश प्रक्रियेबद्दल विद्यार्थ्यांमध्ये जागरूकता निर्माण करतात.

16) **SWAYAM (स्वयम)** :- स्वयंम हा भारत सरकारने सुरू केलेला एक कार्यक्रम आहे. या प्रयत्नाचा उद्देश सर्वोत्कृष्ट शैक्षणिक शिक्षण संसाधने सर्वांपर्यंत पोहोचवणे हा आहे. जे विद्यार्थी आतापर्यंत डिजिटल क्रांती अस्पर्श राहिले आहेत आणि ज्ञान अर्थव्यवस्थेच्या मुख्य प्रवाहात सामील होऊ शकले नाहीत, त्यांच्यासाठी स्वयंम डिजिटल डिव्हाईड कमी करण्याचा प्रयत्न करतो. सर्व अभ्यासक्रम परस्परसंवादी आहेत, देशातील सर्वोत्कृष्ट शिक्षकांनी तयार केले आहेत आणि विद्यार्थ्यांसाठी विनामूल्य उपलब्ध आहेत.

-: ज्ञानगंगा घरोघरी :-

" १० वी/ १२ वी नापास असलेल्या विद्यार्थ्यांना सुवर्णसंधी " " यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्र व परीक्षाकेंद्र "

ज्याना काही कारणास्तव आपले शिक्षण अर्धवट सोडावे लागले त्यांना पुढील शिक्षणासाठी समर्थ महाविद्यालयाने आपल्या अभ्यासकेंद्रमार्फत शिक्षण पुर्ण करण्याची सुवर्ण संधी निर्माण करून दिली आहे. प्रवेशासाठी वयोमर्यादा २१ वर्ष पुर्ण असणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्र शासनाद्वारे १९८९ मध्ये स्थापन झालेले यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ लोकविद्यापीठाच्या भूमिकेतून " सर्वांसाठी शिक्षण " या ध्येयाने शैक्षणिक चळवळ उभी करीत आहेत. गरजू, जिज्ञासू व कोणत्याही कारणाने शिक्षणापासून वंचित राहिलेल्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण घेण्याची वा अपूरे राहिलेले शिक्षण पूर्ण करण्याची संधी विद्यापीठाने उपलब्ध करून दिलेली आहे. या अभ्यासकेंद्रअंतर्गत बी.ए. भाग १,२,३, व बी. कॉम. भाग १,२,३, चे अभ्यासक्रम चालविले जातात. या अभ्सासकेंद्रामध्ये एकूण २० समंत्रक कार्य पार पाडीत आहेत.

केंद्र संयोजक - प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल

महाविद्यालय समित्यांची नावे सत्र २०२३-२४

१) माहितीपत्रक विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.बी.एस.चौधरी
२) प्रार्थना विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैया
प्रार्थना विभाग सहप्रमुख :- प्रा.रा.पा.कोटांगले
३) प्रसिध्दी विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.बी.एस.चौधरी
प्रसिध्दी विभाग सहप्रमुख :- प्रा.बाळकृष्ण रामटेके, प्रा.अजिंक्य भांडारकर
४) एन.एस.एस.विभाग प्रमुख :- प्रा.ध.पा.गिऱ्हेपुंजे
एन.एस.एस.विभाग सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.बी.एस.चौधरी
प्रा.डॉ.सौ.संगिता हाडगे
५) एन.सी.सी. विभाग प्रमुख :- प्रा.बाळकृष्ण रामटेके
६) सांस्कृतिक विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.बी.एस.चौधरी
सांस्कृतिक विभाग सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.संगिता हाडगे

७) छात्रसंघ निवडणूक विभाग प्रमुख :- प्रा.बाळकृष्ण रामटेके, प्रा.ध.पा.गिऱ्हेपुंजे

८) अर्चना वार्षिकांक विभाग प्रमुख :- प्रा.रा.पा.कोटांगले
अर्चना वार्षिकांक विभाग सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैया
९) विद्यार्थिनी विशेष उपक्रम विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.सुनंदा देशपांडे
विद्यार्थिनी विशेष उपक्रम विभाग सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.संगिता हाडगे
१०) परिक्षा व मुल्यांकन विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.बी.एस.चौधरी
परीक्षा व मूल्यांकन विभाग सहप्रमुख :- प्रा.बाळकृष्ण रामटेके
११) विद्यार्थी हजेरी समिती प्रमुख :- प्रा.लालचंद मेश्राम
विद्यार्थी हजेरी समिती सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.संगिता हाडगे
१२) आजीवन अध्ययन आणि विस्तार विभाग प्रमुख :- प्रा.लालचंद मेश्राम
आतीवन अध्ययन आणि विस्तार विभाग सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल
१३) स्नेह मेळावा विभाग प्रमुख :- -------
स्नेह मेळावा विभाग सहप्रमुख :- -------
१४) पालक शिक्षक संघ विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल
पालक शिक्षक संघ विभाग सहप्रमुख :- प्रा.बाळकृष्ण रामटेके
१५) तक्रार निवारण समिती प्रमुख :- प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल
तक्रार निवारण समिती सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.ध.रा.गभणे
१६) महाविद्यालय परिसर स्वच्छता व्यव.स.प्रमुख :- प्रा.ध.पा.गिऱ्हेपुंजे
सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैया
१७) साहित्य खरेदी समिती
१.मा.प्राचार्य :- प्रा.डॉ.दि.द.कापसे
२.ऑफिस प्रमुख :- श्री.मंगेश शिवरकर
३.कला विभाग :- प्रा.लालचंद मेश्राम
४. वाणिज्य विभाग :- प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल
५. ग्रंथालय विभाग :- प्रा.डॉ.ध.रा.गभणे
१८) माजी विद्यार्थी संघप्रमुख :- प्रा.डॉ.ध.रा.गभणे
माजी विद्यार्थी सहसंघप्रमुख :- प्रा.बाळकृष्ण रामटेके
१९) प्रवेश समिती प्रमुख :- प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल
प्रवेश समिती सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.सुनंदा देशपांडे
बी.ए.भाग १ प्रमुख :- प्रा.बाळकृष्ण रामटेके
प्रा.डॉ.बी.एस.चौधरी
बी.कॉम.१ प्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.सुनंदा देशपांडे
बी.ए.भाग २ प्रमुख :- प्रा.रा.पा.कोटांगले, प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैया
बी.कॉम. २ प्रमुख :- प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल
बी.ए.भाग ३ प्रमुख :- प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैया
बी. कॉम. ३ प्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.संगिता हाडगे
एम. ए. प्रमुख :- प्रा.लालचंद मेश्राम
२०) वेळापत्रक विभाग
कला विभाग प्रमुख :- प्रा.लालचंद मेश्राम
कला विभाग सहप्रमुख :- प्रा.लालचंद मेश्राम
वाणिज्य विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.सुनंदा देशपांडे
विज्ञान विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.भाष्कर पर्वते
२१) य.च.मु.मुक्त विद्यापीठ प्रमुख :- प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल

२२) आय.सी.टी.विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैया
आय.सी.टी.विभाग सहप्रमुख :- प्रा.रवि गुरूनानी
२३) आय.क्यु.ए.सी.विभाग प्रमुख :- प्रा.डॉ.ध.रा.गभणे
आय.क्यु.ए.सी.विभाग सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.सुनंदा देशपांडे, प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैया
२४) महाविद्यालयीन समिती कार्यवाह :- प्रा.डॉ.सुरेश बन्सपाल
२५) कौशल्यावर आधारीत अभ्यासकम प्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.सुनंदा देशपांडे

२६) करिअर कट्टा व स्टूडन्ट प्लेसमेंट सेल प्रमुख :- प्रा.डॉ.संदीपकुमार सरैया
स्टूडन्ट प्लेसमेंट सेल सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.सौ.संगिता हाडगे
२७) राष्ट्रोत्सव प्रमुख :- प्रा.ध.पा.गिऱ्हेपुंजे
राष्ट्रोत्सव सहप्रमुख :- प्रा.बाळकृष्ण रामटेके
२८) दिव्यांग विद्यार्थी सुविधा समिती :- प्रा.डॉ.सौ.संगिता हाडगे
२९) फलक लेखन प्रमुख :- प्रा.ध.पा.गिऱ्हेपुंजे
सहप्रमुख :- प्रा.डॉ.ध.रा.गभणे, प्रा.अजिंक्य भांडारकर
:- प्रा.युवराज जांभुळकर

टिप : प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थांनी वरील विविध प्रमुखांशी आवश्यकतेप्रमाणे संपर्क साधावा.

महाविद्यालयातील प्राध्यापक वृंद सत्र २०२३-२४

-:: पदवी विभाग ::-

नं.	नाव	हुद्दा	पात्रता	विषय	भ्रमणध्वनी
१.	प्रा.डॉ.डि.द. कापसे	**कार्यकारी प्राचार्य**-इतिहास विभाग प्रमुख	एम.ए.,सेट,एम.फिल.,पीएच.डी.	इतिहास	९९२१४८३०१५
२.	प्रा.डॉ.ध.रा. गभणे	ग्रंथपाल	एम.एस.सी., M.L.I.S.C., बी.एड.,एम.फील.,पीएच.डी.	ग्रंथालय व माहितीशास्त्र, प्राणीशास्त्र	९४२३६४०२५१
३.	प्रा.ला.ना. मेश्राम	सहाय्यक प्राध्यापक-राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख	एम.ए., बी.एड.	राज्यशास्त्र	९७६४०८९५२७
४.	प्रा.डॉ.सौ. सुनंदा देशपांडे	प्राध्यापक-वाणिज्य विभाग प्रमुख	एम.कॉम., नेट, पीएच.डी.	वाणिज्य	९४२१७१२८३७
५.	प्रा.डॉ.सु.ना. बन्सपाल	**सहयोगी** प्राध्यापक-वाणिज्य विभाग	एम.कॉम.,एम.फिल.,पीएच.डी.	वाणिज्य	८०५५२१६४३०
६.	**प्रा.डॉ.संगीता हाडगे**	**सहयोगी** प्राध्यापक-वाणिज्य विभाग	एम.कॉम., एम.फिल., पीएच.डी.	वाणिज्य	९४२०५१५२३०
७.	प्रा.बा.का. रामटेके	सहा.प्राध्यापक-समाजशास्त्र विभाग प्रमुख	एम.ए.(समाज), नेट	समाजशास्त्र	९९२३३४०७७२
८.	प्रा.रा.पां. कोटांगले	सहाय्यक प्राध्यापक-इंग्रजी विभाग **प्रमुख**	एम.ए.(इंग्रजी), बी.एड., एम.फिल.	इंग्रजी	९६३७१९७४४५, ९०७५४७७०७९
९.	प्रा.ध.पां. गिऱ्हेपुंजे	**सहयोगी प्राध्यापक व** शारीरिक शिक्षक-सहा. संचालक	एम.पी.एड., एम.फिल.	शारीरिक शिक्षण	९७३०२८५०२८
१०.	प्रा.डॉ.सं.न. सरैय्या	सहाय्यक प्राध्यापक-इंग्रजी विभाग	एम.ए., बी.एड., एम.फिल. पीएच.डी.	इंग्रजी	९८८१२५९८३१
११.	प्रा.डॉ.बं.सु. चौधरी	सहाय्यक प्राध्यापक-मराठी विभाग **प्रमुख**	एम.ए.(मराठी), नेट, (जे.आर.एफ.) सेट, पीएच.डी.	मराठी	९७६५१९२८७८

* कायम विना अनुदानीत *

नं.	नाव	हुद्दा	पात्रता	विषय	भ्रमणध्वनी
१२.	**प्रा.डॉ.भाष्कर पर्वते**	**सहाय्यक प्राध्यापक-विज्ञान विभाग**	**एम.एस.सी., बी.एड., एम.फिल., पीएच.डी.**	**Zoology**	**९६३७७४४४०२**

समर्थ महाविद्यालय लाखनी जि.भंडारा

माहिती अधिकार अधिनियम-२००५

माहिती अधिकारी
प्रा. लालचंद मेश्राम

सहा. माहिती अधिकारी
श्री. मंगेश श्रीपत शिवरकर

अपिलीय अधिकारी
प्राचार्य डॉ. दिगांबर दत्तात्रय कापसे

महिला तक्रार निवारण समिती

- प्राचार्य डॉ. दिगांबर कापसे - अध्यक्ष
- डॉ. संगिता हाडगे - कार्यवाह
- डॉ. सुनंदा देशपांडे - सदस्य
- प्रा. धनंजय गिऱ्हेपुजे - सदस्य
- डॉ. भास्कर पर्वते - सदस्य
- श्री. मंगेश शिवरकर - सदस्य
- श्रीमती मालन सरोते - सदस्य

शिक्षकेत्तर कर्मचारीवृंद

नं.	नाव	हुद्दा	पात्रता	भ्रमणध्वनी
१	श्री. मं. श्री. शिवरकर	मुख्य लिपीक	बी.ए.	९४०३९५१७६१
२	श्री. प्र. दि. भांडारकर	वरिष्ठ लिपीक	बी.ए., डी.सी.एम.सी.	९८२३६८८४६४, २४५१३७७
३	श्री. शा. ग. पंचवटे	कनिष्ठ लिपीक	एम.एस.सी. (गणित) पीएच.डी.	९९६००४७०२२
४	श्री. दि. प. सलामे	कनिष्ठ लिपीक	बी.ए.	८८०६६८१५८५
५	श्री. वि. सु. रामटेके	ग्रंथालय परिचर	एम.ए., एम.लिब.	९८२३८७९१०६
६	श्रीमती मालनबाई दे. सरोते	सेविका	वर्ग ७ वा	९८२३३४११२५

प्रवेश तिथी : १) प्रवेशाची अंतिम तारीख :- **विद्यापिठाच्या परिपत्रकानुसार राहील.**
२) मा. कुलगुरूंच्या परवानगीने वाढीव अंतीम दिनांकाची सूचना स्वतंत्रपणे सूचना फलकावर लावण्यात येईल.

प्राध्यापक वृंद

शिक्षकेत्तर कर्मचारी वृंद

महाविद्यालयाचे ग्रंथालय

विज्ञान शाखेतील प्राध्यापक वृंद

प्राणायम वर्ग

व्यायाम कक्ष

गृहअर्थशास्त्र विभागाची प्रयोगशाळा

विज्ञान विभागाची प्रयोगशाळा

संगणक कक्ष

राष्ट्रीय सेवा योजना शिबीरात वृक्षारोपण करताना.

महाविद्यालयाचे भगिनी निवेदिता वसतिगृह

महाविद्यालयाचे मैदान

महाविद्यालयाचा आतील परिसर

महाविद्यालयाचे जलकुंभ

महाविद्यालयाचा बगीचा

Published By :- **Dr. Digambar D. Kapse,** Principal, Samarth Mahavidyalaya, Lakhani, Tah. Lakhani, Dist. Bhandara
Ph. : 07186 - 245633, Email ID : smvlakhani@yahoo.in

आराध्य बॅनर & प्रिंटिंग प्रेस लाखनी
8484040490 / 7066677737